

Szerkesztőség

Arad, Acsev-palota.

Kiadóhivatal:

Aradi Nyomda Vállalat

Bulev. Regele Ferdinand 4/22
(József főherceg-ut.)

Sír ycim: Közlöny, Arad.

Telefon szám:

Szerkesztőség és kiadóhivatal

151.

Megjelenik naponta reggel

ARADI KÖZLÖNY

ELŐFIZETÉS

HELYBEN ÉS VIDÉKEN

Egész évre	1080 Lej
Fél évre	540 Lej
Negyed évre	270 Lej
Havonta	90 Lej

Hirdetések díjszabás szerinti

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPILAP,

Főszerkesztő: STAUBER JÓZSEF.

Egyes szám ára 5 lej,
vasárnap 6 lej.

Budapesti árszabás 50 banival több

A magyar színiéletről.

Írta: Dr. Nagy Sándor.

A színiélet a művészetek sorában nem az első helyet foglalja el, de valamennyi között a legváltozatosabb. A filozofusok és esztétikusok, kik a szépművészeteket osztályozzák, a „pálmát” a költészetnek nyújtják, mert csak ez képes szavakkal alkotó és maradandó formában gondolatokat és érzéseket kifejezésre juttatni. A második rang a zenéé, mely a harmóniának és a ritmusnak poézise és a kedélyre oly hatással van, hogy a legnagyobb gyönyör érzését idézi fel, a legtisztább boldogság képzetét kelti el, s sokszor életfelfogásunkra és akaratunkra is befolyást gyakorol. A zene majd mint a vallási misztikum kísérete (Palestrina egyházi zenéje) áhitatot vált ki a hívő lelkéből és hitében erősíti, majd édes-bus hangulatba ringat, majd jellemed rejtett tulajdonságait hozza napfényre, majd buzdít és nagy tettekre ingerel. A francia forradalmi himnusz, a „Marseillaise” rendkívül izgató és lelkesítő dallamával önfeláldozó hazafiakat és hősokeket teremtett. Idézem Schopenhauer mély értelmű mondását: „a világot ép oly joggal lehetne testet öltött zenének, mint testet öltött akaratnak nevezni”.

A színiélet változatosága abban van, hogy, bár maradandóit nem alkot, mint a többi művészetek (költészet, zene, festészet, szobrászat, építészet) de két szépművészetnek, a költészetnek és a zenének termékeit együttesen reprodukálja s az élet egész komplexumát tárja fel a szemlélőnek és hallgatóknak. A tragédiában azt látod, ami létünkben fenséges, — a komédiában a kacagtató humort, — a drámában (ez Diderot középfa: a genre sérieux, de ma inkább „színműnek” nevezik), a napi élet történetét és a zenés darabokban, az operában és az operette-ben gyönyörködöl a felemelő vagy vidám melódiáiban. Csodálatos, hogy a színiéletet sokáig lenézték, művészetnek nem is tartották, de már Napoleon, a világnak egyik legnagyobb (de nem leghasznosabb) lángelméje a híres francia tragikus, Talmat jobban megbecsülte és szerette, mint tábornokait.

A színiélet tehát magas kulturát képvisel, de a magyar színiéletnek a mi kisebbségi életünkben speciális jelentősége van: nyelvünknek kultusza és fajunknak erőssége. A magyar nyelv ki van zárva az állami élet mindhárom megnyilvánulásából: a törvényhozásból, az igazságszolgáltatásból és a végrehajtó hatalomból és egyesegyedül a színpad az, ahol zengzetes nyelvünket irodalmi formában élvezhetjük. Nem remeg-e meg minden magyar ember, ha arra gondol, hogy nyelvünknek ez utolsó meitsvára összeomlik? Nem szorul össze magyar szívünk a veszélyre, mely fajunkra lesújt, ha elnémul a színpadon a magyar szó s egy leszünk, mint a sivatag vándora, akit az egyedülkét és a hallgatás döbbenetes képei környékeznek?

Mélyen leverő a publikum szomorú közönyössége az aradi magyar színház iránt, mely a napokban kezdi meg előadásait. Pedig a társulat tagjai minden művészeti igénynek megfelelnek és Szendrey Mihály az igazgatójuk, akinek hosszú és tiszteletreméltó múltjában meg van a feltétlen garancia és az ő érdeme, hogy a színházat sok hányattatás után kitértette a kátyuból, melyben reménytelenül megrekedt. De hogyan exisztáljon, ha nem látják be a kétségtelen tény, hogy a színház fennállását csak a lekötött bérletekkel lehet

biztosítani, mert a közönség szeszélyes, változó és így nem kalkulálható, látogatásaira biztosan építeni nem lehet. A kolozsvári színház a várostól fél millió lej szubvenciót kap, Nagyváradon a város fizeti a színház fűtését, világítási költségeit és a technikai személyzetet, míg Aradon eme terhek az igazgatóra sulyosodnak, aki még minden előadás után 1000 lejt köteles a város pénztárába befizetni. Az aradi

színház havi budgetje sok százezerre rug, — lehetetlenség ezt a közönség intenzív támogatása nélkül behozni a havi husz előadásból mert a színházi koncesszió szerint tíz estén román társulatok fognak előadást tartani. Szendrey Mihály megható szavakkal vázolta valóban „heroikus” küzdelmét, kötelességünk, hogy megmentjük színiéletünket a végső pusztulástól.

Forradalom készült Görögországban.

A rendőrség nagyszabású összeesküvést fedezett fel, amely Pangalos kiszabadítására és a kormány megbuktatására irányult. — A nagyszámú letartóztatottat száműzik az országból.

(Az Aradi Közlöny londoni tudósítójának távirata.) Athéni jelentés szerint nagy katonai összeesküvés nyomára jöttek a hatóságok. Tegnap negyven altisztet és száz közkatonát tartóztattak le, akik ellen az a gyanu, hogy részesei egy nagyszabású forradalmi mozgalomnak. A nyomozás kiderítette, hogy a forradalomnak, amely már csaknem teljesen meg volt szervezve, egyszerre kellett volna kitörni Athénben és Szalonikiban. Letartóztattak még két pilótatisztet, akiknél több zsák forradalmi röpiratot találtak. A röpi-

ratokban a forradalom szervezői Pangalos kiszabadítására és a kormány megbuktatására hívják fel a katonaságot.

Athénben tegnap rengeteg házkutatást tartottak és a rendőrség mindazokat letartóztatta, akikről köztudomású, hogy Pangalos hívei. Az athéni és szaloniki-i helyőrségeket mozgósították és a kormány úgy határozott, hogy a letartóztatott katonákat és altiszteteket a legsürgősebben egy Egéi tengeri szigetre száműzik. Görögországban óriási az izgalom a leleplezett forradalmi mozgalmak miatt.

Ünnepélyesen folyt le az első aradmegyei birtokbábelvezés

A megye előkelőségének jelenlétében Orezeanu táblabíró ekével megszántotta az első barázdát Apáti községben.

(Arad, szeptember 26.) Az aradmegyei földműves parasztság életében történelmi nevezetességű nap marad a tegnapi vasárnap, amikor ünnepélyes keretek között történt meg Apáti községben a földigénylő parasztság végleges birtokbábelvezése. Évek óta mind sürűben felhangzó panaszra volt ugyanis a megyebeli parasztságnak, hogy a földbirtokreform végrehajtását mindaddig csak ideiglenesen végezték és mert a kiutalások évről-évre változtak, a gazdának nem volt elegendő ideje, sem kedve ahhoz, hogy a kiosztott földdel alaposabban foglalkozzék. Éppen ezért a megyei agrárbizottságok gyorsított menetben végezték munkájukat, legutóbb megtörténtek a telekparcellázások, amelyeket a kataszteri mérnökök néhány nap előtt végérvényesen befejeztek, úgy, hogy végre most sor kerülhetett az igényjogosultak hivatalos beiktatására is.

Az első ilyen hivatalos beiktatási szertartás tegnap délelőtt ment végbe az erre az alkalomra feldiszipelt Apáti községben. A nagyjelentőségű aktus a meghívott vendégek érkezésével kezdődött. Egymásután robogtak a községbe az autók és hintók, amelyekből a megye előkelőségei, többek között Georgescu János megyei prefektus, belügyi vezérfelügyelő és neje, Lazar dr. képviselő és neje, Ciuhandu, Demian Aurel dr. és Ispravnic Sever dr. szenátorok, Ursu János dr. képviselő, Iancu Cornel dr., Plesa képviselő, Dimitriu ezredes, Catana kapitány, Olariu tanfelügyelő, Pauessti, dr. Cotioiu Romulus, Marculescu és Hentiu György dr. ügyvédek, Vulpe József

volt szigurancafőnök, Boariu tanfelügyelő, Oana Aurel ineta és dr. Bejan Romulus chisineui főszolgabírák, Orezeanu Romulus táblabíró, az aradmegyei agrár-bizottság elnöke, Miscuta Miklós az inetai járás gazdasági felügyelője és a sajtó meghívott képviselői szállottak ki, hogy a lobogódiszben pompázó fason a szántóföldekhez induljanak, ahol egy rögtönzött oltár előtt Capitan Atanasie apátigör. keleti lelkész nagy papi segédlettel szent misét celebrált, amelynek végezte után elkövetkezett a lélekemelő, a falubelieknek örökké emlékezetes történelmi pillanat: Orezeanu táblabíró két kezét rátette a hat gyönyörű fehér ökörrel vont és feldiszipelt eke szarvára, amelynek vasa aztán meghuzta az első barázdát Purian György apátii gazda földjén. A megható aktus után Lazar dr. és Episcopescu képviselők beszédet tartottak, amelyben az optánspörrel is foglalkoztak. Ezután Georgescu János prefektus mondott hatalmas beszédet és a nép ünnepeket avatta azt a napot, amikor a parasztság végre hozzájut törvényes jussához: a földhöz. Az ünnepek közel száz személyes diszebeddel ért véget és utána népmulatság volt, amelyben a vendégek is résztvettek.

Apátiban összesen 576 gazda kapott szántóföldet és 214 család házhelyet, míg a közvetlen szomszédos Simonyifalva községnek 267 lakója részesült a földbirtokreform áldásaiban. Simonyifalva lakossága színmagyar, akiknek ugyancsak vasárnap adták át véglegesen a földparcellákat. A két község földművesei között összesen 7000 hold földet osztottak ki a pancotai Textilipar r.-t. illetve az egykori Sulkovsky-féle uradalom birtokából. A közel jövőben sor kerül még Repszeg, Manyoró, Bokszeg és Borosjenő községbeli igényjogosultak végleges birtokbábelvezésére is.

Aradi ügyvédek memoranduma az igazságügyi mizériák ellen.

(Arad, szeptember 26.) Az aradi ügyvédek tegnap az aradi ügyvédi kamara helyiségében igen látogatott értekezletet tartottak, dr. Moldovan Silvius elnöke alatt. Az értekezleten számos felszólalás hangzott el, amelyek kivétel nélkül az igazságszolgáltatás terén tapasztalható mizériákkal foglalkoztak.

Kiemelkedő eseménye volt az értekezletnek az, amikor dr. Mannheim Aladár ügyvéd felolvasta memorandumát az igazságügyi visszáságok orvoslására vonatkozóan. A terjedelmes memorandum főleg a járásbírósnál tapasztalható viszonyokkal foglalkozik, ahol oly lassúvá vált az utóbbi időben az ügymenet, hogy szinte nem is lehet egyes ügyek elintézését kívárni. Foglalkozik ezenkívül a memorandum a bélyegtörvénnyel is, amelynek intézkedései csaknem lehetetlenné teszik az ügyvédek működését. A memorandum számos példával is illusztrálja a tarthatatlan állapotokat. Az értekezlet nagy tetszéssel fogadta a memorandumot és egy három tagú bizottságot küldött ki, hogy annak alapján az jelentést készítsen, amely a három hét múlva tartandó rendkívüli kamarai közgyűlés elé kerül. A bizottság tagjai: dr. Stoinescu Sándor, dr. Mannheim Aladár és dr. Nagy Sándor lettek. A rendkívüli közgyűlés a bizottság jelentése alapján szorgalmazni fogja a sérelmek megszüntetését és megküldi a jelentés egy-egy példányát a törvényszék és a tábla elnökének, valamint az igazságügyminiszternek.

Merényletek

Sacco és Vanzetti emlékére

Anarchisták követték el a nizzai gyors elleni merényletet. — Ujabb bombákat találtak a vasuti síneken.

(Az Aradi Közlöny párisi tudóstójának távirata.) Joffegman állomástól 3 kilométernyire, ismeretlen tettesek vasárnapi éjjel bombát dobtak a marseille-nizzai expresszvonat elé a vonat érkezése előtt 5 perccel. Szerencsére a vonat épen ekkor 20 percet késett. Az őrszemélyzet figyelmes lett az explozióra és a vonatot megállították. A robbanás a síneket 30 méterre szétszakította. A forgalmat csak fegyelmező sikerült helyreállítani. A rendőrség anarchista bandát gyanúsít a merénylettel. A megmenekült utasok nagyrészt amerikai légionáriusok, akik Nizzán át Olaszországba igyekeztek.

Nizzából jelentik: A nyomozás megállapította, hogy a nizzai gyors elleni merényletet anarchisták követték el. A közelben plakátokat találtak a következő szöveggel: „Dicsőség Sacco és Vanzetti emlékének.”

Párisból jelentik: A nizzai vasuti merénylettel kapcsolatban nagy razzákat tartanak. Különösen olyan helyiségekben, ahol olaszok megfordulnak és anarchisták, vagy kommunisták tartózkodnak. Rengeteg házkutatást tartottak, letartóztatás azonban nem történt. Sok embert kitoloncoltak az ország területéről. Ma másik két merénylet-kísérletről érkezett jelentés Párisba. Monaco mellett a vasuti síneken hatalmas köveket találtak, de szerencsére idejében észrevették és megakadályozták a katasztrófát. A Bocca-Cannes-vonalon pedig bombát találtak. Ezen a vonalon érkeztek meg az amerikai légionáriusok.

Nizzából jelentik: A páris-cannesi vasútvonalon, a pályatesten, ma egy fel nem robbant bombát találtak, amely kétségtelenül az amerikai légionisták vonatának felrobbantására volt szánva, amelynek egy óra múlva kellett volna arra robbogni. Ez már a harmadik bomba, amit a légionisták utvonalan találtak.

— Averescu és Iorga fuzió tárgyalásai. Bucurestiből jelentik: Averescu néhány nap múlva a fővárosba érkezik, ahol megkezdődik a kollaborációs tárgyalások. A nemzeti párttal is megindulnak a tárgyalások a kormánnyal szemben való egységes állásfoglalás végett, de nem valószínű, hogy ezek a tárgyalások eredményre fognak vezetni.

A belga miniszterelnök németellenes beszéde.

Döntőbírótság elé viszik a németek elleni vádakat. — Ujból életre kel a gyűlölködés szelleme.

Osztendéből jelentik: Jasparr belga miniszterelnök tegnap egy emlékszóbor teleplezésénél feltűnést keltő németellenes beszédet mondott. Amint mondotta, célpontjául a Nagy-Belgiumot tüzte ki, visszaemlékezett a háborúra, amikor ezrével hurcolták fogságba az ország ifjait. Szerinte Németországból a rágalom és gyűlölet hadjárata indult Belgium ellen. A beszéd nagy feltűnést keltett.

Genéből jelentik: A háborús vétség kérdésében létrejött a megállapodás, amely szerint a Németország elleni vádakat a döntőbírótság elé bocsátják. Ezt a megállapodást azonban a belga miniszterelnök tegnapi beszéde miatt egyelőre nem hajtják végre. Stresemann felfogása Jasparr beszédéről az, hogy életrekelti a régi gyűlölködés szellemét, amelyet most a német-belga konferencián el akartak temetni.

Árviz pusztítja Felsőolaszországot.

A mentésre küldött segélyvonatot is elsodorta az ár. — A vonat személyzetéből nyolcan a hullámokba veszttek.

Milánóból táviratozzák: Felsőolaszország vidékeiről borzalmas árvizkatasztrófákat jelentenek. Több kisebb-nagyobb város és község teljesen a víz alatt áll. Az árviz az eddigi jelentések szerint Dél-tirolban idézte elő a legnagyobb pusztításokat.

Az Eisack folyó vize Franzensfert alatt óriási területeket árasztott el, úgy, hogy a vasuti forgalom teljesen szünetel. Tegnap indították utnak az első segélyvonatot Bózenből,

de ez a kísérlet borzasztó szerencsétlenséggel végződött. A segélyvonat ugyanis belezuhant az Eisack vizébe. A szerelvényen, amely egy mozdonyból és egy postakocsiból állott, egy mérnök, a bozeni állomásfőnök és 10 munkás utazott. A szerencsétlenségből csak az állomásfőnök, meg egy munkás menekült meg, a többieket elragadta az ár. Az árvizkárosultak felségélyezésére nagy segélyakció indult meg.

A felszabaduló lakásokat rekvirálás veszélye fenyegeti.

Május elsején 7-800 lakás szabadul fel Aradon. — Indítsanak közös akciót a lakók és a háztulajdonosok a rekvirálás időleges felfüggesztésére.

(Arad, szeptember 26.) Az Aradi Közlöny szeptember 18-iki számában megjelent cikkemben kifejtettem a lakásfelmondások módozatait és azt, hogy a háztulajdonos miként biztosíthatja magának 1928. május hó 1-ére a lakás megüresedését s új lakó beköltözését. A lakás bérbe nem adása súlyos adóhátrányok viselését jelenti ma a háztulajdonos részére, amikor nem a tényleges bérjövodelem, hanem annak gyakran a háromszorosa vétetett adóalapul; természetes tehát, hogy a háztulajdonos kénytelen nyomban a bírói felmondás jogerőre emelkedése után új lakóról gondoskodni, hogy a lakás egy percre se maradjon üresen.

Viszont az egyik háztulajdonos házából kiköltöző régi lakó a másik tulajdonos házába mint új lakó jelentkezik, akinek tehát lehetővé kell tenni azt, hogy az új lakásba beköltözhessen.

A háztulajdonos és lakó megegyezését eddig — az esetek legtöbbszörében — keresztelte a vegyes rekviráló-bizottság, amely a régibb s újabb lakásrekvirálási rendeletek alapján elrekvirálta a megüresedett lakásokat, tekintet nélkül a háztulajdonos által választott lakó lakásszükségletére.

Az 1927. május hó 18-ikán megjelent királyi rendelet — dekret lege — kimondja azt, hogy a bérlő ellen lakást rekvirálni egyáltalában nem szabad és hogy a háztulajdonos ellenében is csak a megüresedett lakások rekvirálhatók el, de azok is csak a más városból áthelyezett tisztviselők részére. Ezek részére is elsősorban azon tisztviselő lakását kell igénybe venni, akinek helyébe a más városból áthelyezett tisztviselő jött.

Ezen királyi rendelet tehát csak kivételesen engedi meg a lakásrekvirálásokat s mégis azt látjuk, hogy nap-nap után rekvirálnak lakásokat, ellenben a tisztviselők által üresen hagyott lakásokat nem bocsátják a háztulajdonos szabad rendelkezése alá.

Vajjon elképzelhető-e az, hogy az 1928. május hó 1-ével egyedül Arad város területén megüresedendő mintegy 7-800 lakás elrekviráltassék s az ezekből kikerülő s egyik házból a másikba átköltözni készülő lakók családostól hajléktalanok maradjanak?

Igazságos megoldás csak úgy képzelhető el, ha az új lakástörvény következtében 1928. tavaszán végbemenő tömegköltözködések idejére — tehát 1928. április 15-től 1928. június hó 15-ig — terjedő két hónapi időre a rekvirálási rendeletek hatálya felfüggesztetik. Ez egy országos szociális követelmény, amelynek feltétlenül eleget kell tenni. A 14 éves kivételes lakástörvények megszüntetése nem elentheti azt,

hogy a felszabaduló lakások rekvirálásoknak essenek áldozatul s hogy a lakók nagy tömegei hajléktalanokká váljanak.

E célból, vagyis a lakásrekvirálásoknak a tömegköltözködések idejére való felfüggesztése céljából a háztulajdonosok és a lakók szövetségeinek párhuzamosan és megfelelő nyomattal kell a kormánynál fellépniök s keresztülvinniök azt, hogy az 1928. évi április hó 15-től június hó 15-ig terjedő kéthónapi határidőre a rekvirálási rendeletek hatálya, sőt a rekviráló-bizottságok működése is felfüggesztessék. E nélkül oly óriási lakásnyomor állhatna be, aminek következményei beláthatatlanok.

Dr. Székely Aladár.

A Népszövetség adóssái.

Egyes államok összesen nyolcmillió aranyfrank tagsági díjjal tartoznak a Nemzetek Szövetségének.

(Az Aradi Közlöny genfi levelezőjétől.) A Népszövetség már sok mindenféle jelentést adott ki, amióta él de valljuk be, hogy e jelentések közt nem sok volt az örömdetes. A szövetség főtitkára ennek az előkelő testületnek tagjai közt legutóbb jelentést osztott szét, amely arról számolt be, hogy 1927. augusztus 31-én milyen volt a Népszövetség anyagi helyzete. És ebből az az épületes dolog derül ki, hogy nem egy állam meglehetősen nagy összeggel adósa a Népszövetségnek. Alapszabályszerű díjakról van szó, amelyeket több külföldi állam következetesen elfelejt megfizetni. Az egész adósság több mint nyolcmillió aranyfrank. Bolívia közel 435.000, Kína 5.670.000, Honduras és Nikaragua egyenként 154.000, Panama 2000, Paraguay 38.000 és Peru több mint 1.400.000 frankkal tartozik. Bolívia adóssága még 1923-ból származik, Kináé még épen 1922-ből, szintugy Hondurasé és Nikaraguáé. Panama és Paraguay csak egy év óta nem fizet.

A rekordot azonban Peru tartja, mert a Népszövetség megszületése, tehát 1920 óta egyetlen centime-t sem fizetett. E közép- és délamerikai államok legtöbbje persze nem jelent meg hivatalosan a szövetség gyűlésein és nem is kívánta a maga részére a szavazati jogot. Másként áll azonban a dolog a legnagyobb adóssal, Kinával, amelynek képviselője helyet kapott ugy a gyűlésen, mint a tanácsban. A pénzügyi és jogügyi albizottság a melynek hatáskörébe tartozik a késedelmesen vagy egyáltalán nem fizető tagok ügye, eddig nem érzett elég bátorságot arra, hogy ennek a botránynak azzal vessen véget, hogy az adós államok szavazati jogának törölését ajánlja. Ez egyébiránt sem lehet meg senkit, mert tudjuk, hogy a Népszövetség sok más dolog elintézésére sem elég bátor.

Vasuti katasztrófa az arad-brádi vonalon

Hibás váltókezelés miatt a vak sötétségben egymásnak rohant két vonat. — Három vasutas súlyosan, a személyvonat utasai közül többen könnyebben sebesültek.

(Arad, szeptember 26.) Ma hajnalban három óraker borzalmas vasuti katasztrófa történt Aradmegyében, Ternova állomás közelében. Az állomástól alig két kilométer távolságban összeütközött a Brádról Aradra jövő személyvonat egy tehetvonattal, amelyet Csigér-Szöllős állomásról indítottak Brád felé. A két állomás között egy veszélyes és éles kanyarodás van, ez az oka annak, hogy a két mozdonyvezető az utolsó pillanatban vette észre a kikerülhetetlen katasztrófát és nem volt ideje a fékezésre. Menetrendszerü pontossággal éjjel fél tizenkettőkor indult a személyvonat a brádi állomásról Arad felé. Ternovára pontosan érkezett be a vonat, amelyet szokás szerint két mozdony vontatott.

A ternovai állomástól két kilométer távolságra élesen kanyarodik a pálya Szöllős felé. Szerencsére itt a pálya emelkedik és így a vonat lassított menetben haladt. Amint a vonat befordult a kanyarnál, Oprea Dániel mozdonyvezető kétségbeesett rémülettel vette észre a szemben jövő vonat mozdonyának lámpáját. Alig száz méter távolság volt a két mozdony között. Oprea a legnagyobb erőfeszítéssel fékezett és vészjeleket adott le, hogy az összes kocsikban hozzák működésbe a fékeket.

Szöllős felől egy tehervonat jött szemben a személyvonattal. A tehervonat fűtője és vezetője szintén látta az elkerülhetetlen katasztrófát és minden erejükkel fékeztek. A távolság azonban olyan rövid volt a két vonat között, hogy a fékezésnek még volt érezhető hatása. A személyvonat utasai meghallották a vészjeleket és kétségbeesett sikoltozással rohantak a kijárat felé. A másik pillanatban megtörtént az összeütközés. Az irtózatossággal, roppogás és csörömpölésbe belevezült a halálfelelemtől sikoltozó utasok jajkiáltása.

Koromsötétség volt. Az épen maradt kocsi lámpái halványan pislákoltak és a sínek mellett, a lötrésen a mozdony és az összetört vagonok roncsai alól a sebesültek nyögése hallatszott. Amikor az utasok magukhoz tértek a rémülettől, orvosért kezdtek kiáltani. A vonaton azonban nem volt orvos. Néhányan a sebesültek segítségére siettek, sokan a közeli orvóház felé rohantak, hogy telefonáljanak a közeli községbe orvosért.

Ineuból (Borosjenőből) körülbelül egy óra múlva automobilon megérkezett a községi orvos. Elsősorban a súlyosan sérülteket kötözte be ideiglenesen. Ezek között voltak: Demian Todor fűtő, aki leesett a mozdonyról és súlyos zúzódásokat szenvedett, Oprea Dániel mozdonyvezető, akinek feje és két karja sérült meg. Szemcsák Antal vonatvezető, aki a leg súlyosabb sérüléseket szenvedte, mert két összetört kocsi roncsai közé került és több bordája eltört. Állapota rendkívül súlyos. Ezek a sebesülteken kívül még körülbelül huszonötön szenvedtek kisebb-nagyobb sérüléseket. A katasztrófáról azonnal értesítették az aradi állomásközpontot, ahonnan segélyvonatot küldtek ki a helyszínre. A segélyvonat ma délelőtt tizenegy óra negyven perkor érkezett az aradi állomásra, ahol a sebesülteket már mentőkocsik várták és beszállították az aradi kórházba.

A vizsgálat megindult abban az irányban, hogy a katasztrófaért kit terhel a felelősség. Valószínű, hogy a ternovai, vagy szöllősi állomási alkalmazottakat vonják felelősségre, mert ugyanazon a sín páron elindították a két vonatot és nem jelezték egymásnak a vonatok indulását. A személyvonatnak két mozdonya és két első kocsija teljesen tönkre ment. A te-

hervonatnak minden kocsija kisiklott és a mozdonya összezúzódott. A személyvonaton több

Megismétlődött a Vándor-eset Timisoarán.

Egy gyűlvészi kereskedő hamis fuvarlevelek alapján nemlétező gabonát adott el és a felvett pénzzel megszökött.

(Timisoara (Temesvár) szeptember 26.) Agyafurtt módon elkövetett, szinte páratlanul álló széllámosság tartja izgalomban már napok óta Timisoara (Temesvár) gabonakereskedőit és exportőrjeit. Az élelmes széllámosság Stoia György gyűlvészi gabonakereskedő tette elkövetése után nyomatlanul eltűnt és annak ellenére, hogy a timisoarai gabonakereskedők nagyrésze érzékeny károkat szenvedett, csak a véletlennek köszönhető, hogy valamennyien nem kerültek a bánási gabonakereskedelemben eddig példátlanul álló eset kapcsán a többiek sorsára. Stoia ugyanis hamis fuvarlevelek alapján nagyobb mennyiségű gabonát kötött le a temesvári gabonakereskedelmi vállalatoknál, majd mikor a lekötött gabona vételárát megbizottja útján beszedte, közel egymillió lejjelel megszökött Temesvárról.

A felmutatott fuvarlevelek valódiságához ugyanis a felmutatáskor nem férhetett kétség és ezért a gabonakereskedők teljesen jóhiszeműen cselekedtek, amikor megvásárolták Stoia-tól a megvételre kínált gabonamennyiséget. A fuvarlevelek a gyűlvészi állomásközpont igazolásával is elváltak látva s épen ez keltett bizalmat a kereskedőkben, akiknek nagy volt a megdöbbenésük, amikor néhány nap múlva azt a felfedezést tették, hogy a gyűlvészi állomáson semmiféle gabonát nem adtak fel. Több gabonakereskedő a váratlan hirre nyomban Gyűlvészre utazott, ahol aztán megállapították, hogy a felmutatott fuvarlevélmásolatokon az állomásközpont aláírása hamis, míg a pecsétek teljesen kifogástalannak látszanak. Ekkor aztán nyilvánvalóvá vált, hogy széllámosság történt és a károsultak azonnal feljelentést tettek a rendőrségen a szökésben levő Stoia György ellen, aki állítólag Jugoszlávia felé vette útját.

Tüntetés készül Hindenburg születésnapján.

A kommunisták és szocialisták demonstrálni akarnak a polgári blokk ellen. — A rendőrség betiltotta a tüntetést.

(Az Aradi Közlöny berlini tudósítójának távirata.) A kommunisták nagyarányú tüntetéseket készítenek elő vasárnapra, amikor is Hindenburg köztársasági elnök ünnepi születésnapját. A kommunisták felhívták a szociáldemokrata pártot is, hogy vegyen részt a tüntetéseken, amelyek a polgári blokk ellen irányulnak. A berlini rendőrség ki-

zártnak tartja, hogy az összeütközéseket el lehessen kerülni az ünneplők és a kommunisták között, ép ezért valószínű, hogy a kommunistáknak tüntetéseket be fogják tiltani. Arra is számítanak, hogy a szociáldemokraták nem tesznek eleget a kommunisták fent jelzett felhívásának és nem szándékszanak résztvenni a tüntetéseken.

Fegyve és rablók megtámadták Maniu Gyulát.

A nemzeti-parasztpárt nagynevű vezérének a szovátai országúton kifosztották. — A banditák revolvért szögeztek Maniu homlokára, majd ott hagyták a kirabolt autót.

Szovátáról jelentik: Könnyen végetessé válható, izgalmas rablókalamban volt része vasárnap délelőtt Maniu Gyulának, a nemzeti párt nagynevű vezérének, akit szovátai hodosi autóján rablók támadtak meg és minden értékéből kifosztották. A román politikai élet kimagasló egyénisége ugyanis — mint ismeretes — néhány hét óta a kies Szovátában pihen ki a közelmúlt politikai csatáinak fáradalmait, ahol egyedül csak a pihenésnek és szórakozásnak él. A pártvezér naponta nagyobb autóturákat szokott tenni a lebilincselő szépségű erdei hegyek között s egyik ilyen útján érte aztán az az erdélyi hegyvidéki közbiztonsági állapotra jellemző eset, hogy az aránylag forgalmas országúton autóját rablók támadták meg és fosztatták ki. A megdöbentő rablótámadásról az alábbi részleteket sikerült megtudnunk:

Maniu Gyula, akinek politikai sikereinél csak népszerűsége nagyobb, még a pihenés napjaiban sem mulaszt el egyetlen alkalmat sem, hogy hivatásos meglátogassa és lelkesítse őket. Annál nagyobb örömmel kapott aztán az alkalmat, hogy megjelenjen a vasárnapi hodosi vásáron, hogy ott részt vegyen az ilyenkor szokásos kedélyes népünnepségen. Maniu Pasca Valér szovátai fürdőigazgató társaságában ezért vasárnap kora reggel autóján utazt ki Hodos község felé. Az út egy részét minden különösebb zavar nélkül tették meg, azonban, amikor a pártvezér hatalmas gépkocsija a szakadati hegyes vidékre ért, a sziklák mögül váratlanul fegyveres utonállók ugrottak elő, akik az autót megadásra kényszerítették. A sófőr kénytelen-kelletlen eleget tett a marcona emberek felhívásának, akik

ekkor lövésre kész fegyverekkel körülfogták az autót és felszólították az előtűk ismeretlen utasokat, hogy minden értéküket szolgáltatassák ki.

— Adjátok ide a pénzetekeket, mert ha nem, nyomban agyonlövünk benneteket! — mondta a rablók vezére, aki szavainak nyomatékául Maniu Gyula homlokához emelte revolverét. Az ellenállás teljesen hiábavalónak bizonyult és nem volt mit tenni. Maniu Gyula és kísérje átadták pénzüket a banditáknak, akik azonban nem elégedtek meg a kapott pénzzel, hanem még a felsőkabátot is leszedték Maniuról és Pascáról, akiket minden náluk lévő értékükből kifosztottak. Az autót azonban elfeledték átkutatni a banditák és így történt meg, hogy Pascanak észbe jutott, hogy az ütés alatt egy revolver van, amit előrántott és lönt akart a dus zsákmányukkal meglepégedetten távozó banditák után. Szándékától azonban mégis elállt, nehogy a bekövetkező harc esetén golyó érje Maniu Gyulát, akit különben a váratlan rablókalamban inkább felderített és egyetlen pillanatra sem árult el ijedtséget. A kellemetlen kaland után Maniu kíváncságra természetesen visszafordult az autó és a pártvezér, valamint a fürdőigazgató történetéről nyomban értesítették a szovátai csendőrséget, ahonnan egy megerősített járót küldtek ki a vakmerő banditák kézrekerítésére. A szakadati rablótámadás különben nem egyedül álló eset. Ugyiszólván naponta fordulnak elő utonállások ezen a vidéken, úgy, hogy a lakosság szinte már nem is mer kimozdulni falujából. Valószínű, hogy most Maniu intervenciójára a hatóságok erővel intézkedéseket léptetnek életbe, hogy végre megszűnjön a betyárvilág Erdélyben.

Ej nehnyem! (Jaj minékünk!)

Est a világszép orosz dalt csakis a legtekintélyesebb kladásban, a most megjelent poétikus magyar szöveggel vásárolja. MORAVETZ kladás. Ára 26.— lej. Mindonitt kapható.

Művészet.

* **Első színházi műsor.** Október 1., szombat: **Lengyel Irén, Betegh Bébi** szerződött tagok, **Galetta Ferenc** (vendég) első felléptével A) bérletben **Cirkuszhercegnő**. Október 2-án, vasárnap délután 3 órakor: **Csuda Mihály szerencsése**. Délután 6 órakor: **Ügyvéd és a férje**, ujdonság. Este 9 órakor **Lengyel Irén, Betegh Bébi, Jung János és Deésy Jenő** felléptével **Márica grófnő**. B) bérlet. Október 3-án, hétfőn: **Lengyel Irén és Betegh Bébi** felléptével: **Csókos asszony**. C) bérlet. Október 4-én, kedden: **Horváth Mici** első fellépte, **Betegh Bébi, Bing János és Galetta** vendégfelléptével, **Alexandra**. Október 5-én, szerdán: **Forgószinpad**, új kiállítás, bemutató előadásban **Oroszország**. A) bérlet. Október 6-án, csütörtökön: **Oroszország**. Október 7-én, pénteken: **Oroszország**. Október 8-án, szombaton délután zónaelőadás félhelyárral, este román előadás.

* **Budapesti színházak műsora.** Budapestről jelentik: A budapesti színházak e heti műsora a következő: **Vigszínház**, Péntek: **Az Édenkert**, kedd, csütörtök, szombat, vasárnap este: **A zenélő óra**. Szerda: **Nem nőszülök**. Vasárnap délután: **A Noszty-ifu esete Tóth Marival**. — **Magyar Színház**, Egész héten minden este és vasárnap délután: **Oroszország**. — **Király Színház**, Egész héten minden este: **A fecsketészek**. Vasárnap délután: **A legkisebbik Horváth-lány**. — **Belvárosi Színház**, Egész héten minden este: **Az első férfi**; vasárnap délután: **Az ügyvéd és a férje**. — **Városi Színház**, Kedd, szerda, csütörtök: **Borcsa Amerikában**, Péntek: **Mesék az írógepről** (először.) Szombat, vasárnap este: **Mesék az írógepről**. Vasárnap délután: **Aida**. — **Fővárosi Operett-színház**, Egész héten minden este: **Broadway**. — **Budai Színház**, Egész héten minden este és vasárnap délután: **Albert Olivér és társulatának vendégjátéka: A mágikus revü**. — **Andrássy-utli Színház**, Egész héten minden este és vasárnap délután: **Inspekción, Jönnek a magyarok**, **Oroszország a kabareban**, **Szerená, Igazgató ur**. Vasárnap este **tizkor, tréfák, magánszámok**. — **Royal Orfeum**, Egész héten minden este: **Néger revü és a szeptemberi varieté-műsor**. — **Komédia**, Egész héten minden este: **Rott, Rózsahegy, Megnyitó műsor**.

* **Az Iparosothon műkedvelő előadása.** Az elmúlt szombaton megtartott műsoros estélyen **Zorán Emmi** zongorajátékával nagy elismerést és sok tapsot szerzett, míg **Baranyi-nővérek** művészi hegedűjátékukkal ragadtatták el a közönséget, mely melegen ünnepelte a bájos hegedűsöket. Majd **Kohn Jakab**, ez a melegszívű, örökifjú bohém tárogatón előadott román és magyar dalaival gyönyörködtette a közönséget. **Töröcsikné Gadó Lujza** énekszámait képezték egyik fénypontját a nagyszerűen sikerült estnek, tiszta, iskolázott hangja igaz gyönyörűséget szerzett. Sikerében méltán osztozott **Budai Mihály** leheletszerű zongorakisérével és két, bájos, saját szerzeményű dalával. Végül közkívánatra **Kobza Imre** énekelt a tőle megszokott művészettel. Oszatlan igaz sikert aratott.

* **Az aradi színházi iroda hírei.** Október elsőjén nyit kaput az aradi színház és a színháznál már a mai napon megkezdődtek a próbák. A társulat tagjainak legtöbbje már megérkezett Aradra. **Lengyel Irén**, az új prima-donna, csütörtökön érkezik és azonnal megkezdődik a próbákat a szezonnyitó darabban: a **Cirkuszhercegnőben**. Rajta kívül újak lesznek a darabban: **Galetta Ferenc**, a vendég-bonvivő és **Betegh Bébi**, az aradi színház állandó vendége, aki ezúttal először játsza Aradon a darab szubrett-szerepét. — A színházi bérletjegyzésekre vonatkozólag érdekes újítás az, hogy tekintettel a havi 10 román előadásra, a színház nem tart bérletszünetet; premierek és vendégjátékok is bérletben lesznek, csak egy-egy kassza-darab lesz többszöri ismétlésnél bérletszünetben, tekintettel a bérletközönségre. Egyébként a fizetési feltételek a régiek, a bérletközönség a bérletet öt részletben is fizetheti.

* **A színházi tanóránként színházi iskolájába** beiratkozni lehet naponta délelőtt 10—12-ig és délután 4—6-ig **Hetényi főrendező irodájában**.

Gramofonok és lemezek
rendkívül nagyválasztékban és legolcsóbban 4439
HEGEDÜS cégnél Aradon

Hivatalosan rehabilitálják Eftimiut.

Lapedatu miniszter és Minulescu vezérigazgató megcáfollják az Eftimiu dezavualásáról elterjedt híreket.

(Az Aradi Közlöny bucaresti-i tudósítójának távirata). A Rador tudósítója ma kérdést intézett Lapedatu Alexandru művészeti miniszterhez: van-e tudomása az erdélyi sajtóban bucaresti-i híradás nyomán megjelent cikkekről, amelyek arról szóltak, hogy a művészeti miniszter dezavualja Eftimiu Viktort, mert illetéktelenül avatkozott volna be a kisebbségi színházak ügyébe, mint-hogy Eftimiu nem egyéb, mint a kolozsvári Nemzeti Színház és Opera igazgatója, aki nem volt felhatalmazva arra, hogy a kisebbségi színházak igazgatóit összehívja.

Lapedatu miniszter erre a következőket válaszolta:

— Semmi sem igaz mindabból, amit a lapok, mint a művészeti minisztériumtól nyert autentikus információt közöltek. Kijelentem, hogy mindazt, amit eddig Eftimiu Viktor úgy

Kolozsvárt, mint Nagyváradon, Aradon és Temesvárt végzett, felhatalmazásomból és az én álláspontom értelmében tette. A művészeti minisztérium nem dezavualja, hanem ellenkezően, örömmel és megelégedéssel aprobálja mindazt, amit tett, mert azt jól tette. Egyébként Bucarestibe való visszautazásom után intézkedni fogok, hogy a művészeti minisztérium hivatalos kommunikációt adjon ki ebben a kérdésben.

Jon Minulescu, a művészeti minisztérium vezérigazgatója a következő táviratot küldte az erdélyi lapok szerkesztősejéhez:

„Kérem szíveskedjenek tudomásul venni, hogy a művészeti minisztérium és a színházak vezérigazgatósága teljesen távol áll a lapjukban Eftimiu Viktor urnak, a cluji Opera és Nemzeti Színház igazgatójára vonatkozó közleményektől. A miniszter helyett: Jon Minulescu“.

Izgalmas filmjelenetek az aradi uccákon.

Szerelmi idill a Kulturpalota előtt fényes nappal. — Kinós incidens, amely komikumba fullad.

(Arad, szeptember 26.) Nahát! Ez a Győző Alfrédné, Iby D'Or, hogy milyen nyíltan csinálja. Nem elég, hogy olyan fehérre puderezte arcát, hogy olyan, mint a fal, ajkai meg olyan pirosra vannak ruzsozva, mintha vért ivott volna, de képes itt a Kulturpalota és a nagy nyilvánosság előtt... Nahát ez még is csak sok.

Győzőné Iby tegnap délelőtt tizenegy órakor egy irattáskával a hóna alatt, lelépdelt a kulturpalota lépcsőjén és mellé csatlakozott egy fiatalember, akinek épen olyan fehérre volt meszelve az arca. Lementek a lépcsőn és egymás mellett elhelyezkedtek egy padon. Ismételtük, fényes nappal történt. Egy ideig beszélgettek, szeliden gesztikulálva, majd a fiatalember, akiről megtudtuk, hogy Marulescunak hívják, heves mozdulattal átölelte Győzőnéét és ott, az összegyűlt nagyszámu közönség szeme láttára és füle hallatára, hangosan cuppanó csókokat nyomott arcára. A közönségnek nagyon tetszett a dolog, csak akkor kezdett csalódottan reklamálni, amikor megtudta, hogy ezek a csókok nem valódiak voltak. Egy bokorba huzódva fűrgén pergett a mozifelvevő gép. Egy fehér szakállu aradi ügyvéd halk lamentációval jegyezte meg:

— Ma már mindenből komédiát csinálnak.

A minorita-templom előtt óriási tömeg vesz körül egy kopott, szürke ruhába bujtatott embert, aki sápadtan vánszorog előre és a kin, gyötrelm torzítja el arcát. A templom falába

kapaszkodik, térdjei megrogynak és arccal az őszi napsütéstől áthevitett aszfaltra borul. Kezei görcsösen ferdülnek el, ujjai mint a ragadozóé, meggörbitve vonaglanak. Egész teste vergődik, hánykolódik és reszket az ucca porában. És a közönség ezt nyitott szájjal, részvét nélkül, kíváncsian bámulja. Végre jön egy magas, kövér és könyörületes ur:

— Mit bámulnak maguk?! — kiáltja hevesen. Nem látják, hogy ez a szerencsétlen rosszul van?

— Odarohant és rákiált a tömegre:

— Telefonáljanak a mentőkért!

És a tömeg, ez a könyörtelen és részvét nélküli embercsoport, nevetni kezdett. Sőt akkor érte igazán kellemetlen csalódás a jószívű emberbarátot, amikor a vergődő beteg felugrott és egészséges-fűrgén haron ragadta.

— Nem látja tisztelt uram, hogy itt mozi-felvétel készül? — szólt és bevezette a kíváncsian váró és nevető tömeg közé.

A kövér ur morfondírozva távozott el és valami ilyesmit mormogott:

— Az egész élet csak komédia...

Marulescu pedig, mert ő volt a szenvedő beteg, kénytelen volt megegyezzen lejártsani jelenetét a mozigép előtt. Amikor ismételtén végig terült a földön, jött komoly bajusszal orra alatt Gr. Pudilic és lehajolt a vergődő beteg fölé. Ő játsza az orvos szerepét. Így filmeznek Aradon. És még azt mondják, hogy Arad marad... (p. g.)

A világ munkássága Köblös kiadatása ellen

A Nemzetközi Vörös Segély csehszlovákiai szekciójának elnöke és más világszervezetek interveniálnak az elfogott romániai kommunistavezér érdekében.

Hirt adtunk arról, hogy Köblös Elek romániai kommunista vezért röviddel ezelőtt Nagyszöllösön letartóztatták és a beregszászi törvényszék fogházába szállították.

Köblös Elek erdélyi famunkás jóval a háboru előtt tevékeny részt fejtett ki a szakszervezetében és a magyarországi szociáldemokrata pártban. A háboru után az első között csatlakozott le a kommunista internacionáléhoz s 1925-ben azután, hogy a román kormány törvényen kívül helyezte a kommunista pártot, 56 társával együtt a bíróság elé került. Tíz évi fegyházra ítélte a román bíróság Köblös Eleket, akinek éhségstrájk segítségével sikerült kijutni a börtönből.

Köblös Elek azóta illegálitásban élt s tovább forradalmasított. Működése annyira veszélyeztette Románia belbékéjét, hogy a hatóságok 120.000 lejt tüztek ki fejére.

Igy állítják be elvtársai Köblös „bíniét“. Ezzel szemben a román hatóságok azt állítják, hogy Köblöst közönséges gyilkosság miatt korözik. Szó van arról is, hogy Köblös Ausz-

triában, de a csehszlovák köztársaság területén is követett el bűncselekményeket.

A világ munkássága sorompóba lépett, hogy Köblös kiadatását megakadályozza. A Balkáni Fehér Terror Elleni Emberi Jogokat Védo Liga dr. Lewy párisi ügyvédnöt bizta meg, hogy Köblös kiszabadítása érdekében Csehszlovákiában munkát fejtessen ki.

A párisi ügyvédnő megérkezett Prágába ahonnan a jövő hét folyamán ellátogat Ungvárra és Beregszászra is.

Itt említjük meg, hogy Landova-Stychovr Lujza, kommunista képviselő, a Nemzetköz Vörös Segély csehszlovákiai szekciójának elnöke tegnap Ungvárra érkezett, hogy a Köblös-ügyet tanulmányozza.

APOLLOBAN ma, kedden utóljára
A kéjenc.

Tragikomikus helyzetek láncolata 8 felvonásban.
Főszerepben: **REGGINALD DENNY.**
Az előadások 5, 7 és 10 órakor kezdődnek.

Az aradi kórház titkolódik

Nem adnak információt az újságíróknak akit hivatását teljesíti.

(Arad, szeptember 26.) Ma hajnalban vasuti katasztrófa történt Aradon és az áldozatokat az aradi köz-kórházba szállították. Természetes, hogy a közönség érdeklődik a sebesültek sorsa iránt és az újságíró, akinek kötelessége a közönség érdeklődését kielégíteni, elmegy a kórházba, hogy megtudjon valamit a vasuti szerencsétlenség áldozatairól. A kórház irodájából azonban kiszól egy szigorú ur és megtiltja, hogy a kérdésekre felvilágosítást adjanak. Amikor az újságíró az illető urtól akarja megtudni valamit az egyszerűen nem válaszol. Nem tudjuk kinek az utasítására burkolóznak a kórház emberei a hallgatás titokzatos homálvába, de akárki is parancsolta ezt nekik rosszul tette. Tudnia kellene annak az urnak, hogy a kórház olyan intézmény, ahol a közönség nagyon komolyan érdekelve van és ezért érthető az a jogos kíváncsiság amellyel a sajtó a kórházi állapotok iránt viselkedik. Ha a kórház titkolódik, az már gyanút kelt: a közönség méltán gondolhatja, hogy van mit titkolnia.

A lapoknak csak hálával tarthat a kórház vezetése akkor, amikor igyekezik rámutatni az előforduló hibákra. Mi tudjuk, hogy az igazgató, orvosok és orvosok szeméi nem láthatnak mindent és ha az újságíró rámutat egy-egy esetleges hibára, ezt a köz érdekeiben teszi és erre nem szabadna ilyen választ kapnunk: — Újságok nem kapnak információt

A külvárosi patikák Aradra akarnak költözni.

A város egészségügyi bizottsága nem véleményezi a gáji és perniavi gyógyszertárak beköltözését.

(Arad, szeptember 26.) Érdekes ügyet fog a napokban megtárgyalni Aradváros egészségügyi bizottsága. Arról van ugyanis szó, hogy régebben a város a lakosság ezirányú kérelmétől indítva, elhatározta a gyógyszertárak szaporítását s hogy a külvárosiaknak is legyen patikájuk, patikajogot adott a város gáji és perniavi részére. A gyógyszertárak meg is nyitak a nevezett helyeken, azonban rövid idő múlva a gáji és perniavi gyógyszertársz kivitte a minisztériumban, hogy beköltözhessek Aradra arra való hivatkozással, hogy Gáiban és Perniában nem tudnak megélni.

A gájiak és perniaviak ilymódon ismét gyógyszertár nélkül maradtak és a városhoz fordultak, aminek az lett az eredménye, hogy a két patika újabban kezében ismét megkezdte működését. Nem tartott ez sem sokáig, mert a két új gyógyszerész, akárcsak elődeik, azzal a kérelemmel fordultak az egészségügyi minisztériumhoz, hogy beköltözhessek a város központjába. Ez persze megmozdításra bírta az érdekelt gyógyszerészeket is és a napokban Aradon járt Murgó egészségügyi vezérfelügyelő, aki a többi között ezt az ügyet is megvizsgálta és meghallgatta a különböző véleményeket.

Tekintettel arra, hogy mielőtt a minisztérium ebben a kérdésben döntene, meghallgatja a város egészségügyi bizottságának véleményét is, felkerestük dr. Angel István polgármestert, aki a fentemlített vizsgálaton is résztvett.

— Véleményem szerint — mondotta a polgármester — nem lehet megengedni, hogy ezek a gyógyszerészek beköltözzenek a városba az itteni gyógyszerészek nyakára és a szóban forgó két kivülből eső patika ismét gyógyszerész nélkül maradjon, vagy pedig az ilyen költözködési ügyek állandóan folytatódjanak. Nekik Gáira és Perniára szól a patikajoguk, tehát maradjanak ott. Én ugyanigy nyilatkoztam különben a vizsgálat alkalmával is és úgy hiszem, hogy a minisztérium is honorálni fogja majd az aradi egészségügyi bizottság véleményét, amely azt hiszem, hasonló lesz ebben az ügyben.

Elvesztettem

vasárnap délután a brádi motorban arany karkötő órámat.

Miután a megtalálót ismerem, kellemetlenségek elkerülése céljából juttassa el jutalom ellenében

Surányi Jenő

székesfehérvári Csaró No. 32. h. 514

Nincs ítélet Török Andor dudi földbirtokos bűnjében.

(Arad, szeptember 26.) Az aradi törvényszék első szekciója ma délelőtt tartott folytatódó tárgyalást Török Andor dudi földbirtokos ismert bűnjében. A mai főtárgyaláson csak a vád- és védbeszéd hangzottak el, míg ítélethirdetésre csak október 3-án kerül sor. Gitta Agoston főügyész-helvettes nagyszerűen felépített hatalmas vádbeszédében utalt a vizsgálat azon megállapítására, hogy Weber Ferenc volt dudi községi jegyző Török rábeszélésére mégis elkövette a közokirathamisítást, miután Töröknek a tanuvalloságok szerint 1924-ben jóval kevesebb volt az ál-

latállománya, mint 1918-ban.

Ezzel szemben dr. Sarbu György védő azt hangoztatta, hogy legfeljebb csak formai tévedésről lehet szó az időpontot illetően, az azonban, hogy a községhezán a bizonylatban nem tüntették fel az időpontot, még nem képezhet vádpontot, annál is inkább, mert a kihallgatott tanúk — jó részben közigazgatási tényezők — határozottan a védelem állításait igazolták. Jogászai és közgazdászai körökben most nagy érdeklődéssel tekintenek a törvényszék ítélete elé, amely jogászai vélemények szerint csak felmentő lehet.

Nem küldik nyugdíjba Nae Dumitrescut.

A kisebbségek kérelmetlen ellensége nagyobb hatáskört kapott. Jövő esztendőben ő dönt a színházi koncessziók fölött is.

(Az Aradi Közlöny bucaresti-i tudósítójától.) Az összes erdélyi lapok megírták, hogy Nae Dumitrescut a minisztérium ez év október elsejétől kezdve nyugdíjállományba helyezi. Sok kisebbségi ember szemében csillant meg valami reményfele, hiszen közismert, hogy az elmúlt esztendők alatt Nae Dumitrescu volt az, aki kérelmetlen módon, a magánoktatási törvény sajátos magyarázata útján, sok kisebbségi iskola nyilvánossági jogát gáncsolta el és az évek folyamán alig volt valami intézkedése, melynek nyomán fel ne sirtak volna a kisebbségi iskolák vezetői. Nae Dumitrescu kérelmetlen harcot folytatott a kisebbségi magánoktatás ellen. Anghelescu miniszter legrégebb, legodadobb híve volt mindig, aki már közvetlenül a háború után átérte Anghelescu kisebbségellenes terveinek komplexumát és — mint Anghelescu vak eszköze — még a legjelentékenyebb intézkedéseiben is nagy tanítómesterének intenciói szerint járt el. Az Averescu-kormány alatt, amikor a román sovinszta körök aggódva hallották, hogy a magyarsággal kötött paktumban, nyilvánossági jogokról, államségélyről van szó, Anghelescu baráti körben, mindannyiszor megnyugtatta az aggódókat:

— Hiába vezet Petrovici a minisztériumot, addig semmitől sem kell félni, míg Nae Dumitrescu ott van a helyén.

És rengeteg példát tudunk felhozni az Averescu-kormány idejéből, hogy amikor Petrovici miniszter a magyar küldöttségnek megígért valamit, és a küldöttség a miniszteri ígérettel felkereste a félelmes vezérigazgatót, a következő választ kapták:

— Sajnálom uraim, ez a miniszteri ígéret törvénybe ütközik és a törvény még a miniszternek is parancsol...

Csak egy példát említnék fel. Pontosan egy évvel ezelőtt az összes erdélyi lapok boldogan írták meg, hogy Petrovici miniszter megengedte, hogy a magyar anyanyelvű zsidó tanulók magyar felekezeti iskolákba beiratkozhatnak. És Nae Dumitrescu, gondolkodás nélkül már meg is találta a módját annak, hogyan lehet ezt az ígéretet elgáncsolni, amikor a következőket mondta:

— A magánoktatási törvény 35-ik paragrafusára, tényleg felhatalmazta a minisztert egy ilyen ígéret megtevésére, azonban minden zsidó tanulónak előbb ide a minisztériumba kell benyújtania kérvényét, hogy a minisztérium azt aprotálja.

És ezzel a félmondattal véglegesen elgáncsolta a miniszter ígéretét.

Amikor az első hírek érkeztek arról, hogy Nae Dumitrescu nyugdíjba megy, voltak olyan naivak, akik ebben a tényben a liberálisok egy barátságos gesztusát látták a kisebbségekkel szemben. Azonban a legutóbbi információink szerint, Nae Dumitrescu távozása nem azt jelenti, hogy eltávozik a minisztériumból a kisebbségek egy kérelmetlen ellensége. Sőt éppen ellenkezőleg. Nae Dumitrescu kibővített hatáskört kap és míg idáig csupán a magánoktatási vezérigazgatóságot vezette, ezután az egész minisztérium vezetésében szava lesz. Anghelescu miniszter ugyanis október elsejétől kinevezte őt a Consiliul Technic egyik tagjává. A Consiliul Technic a minisztériumnak az a tanácsadó szerve, melynek tagjai politikai állást töltenek be és e tanács Románynak a vezérigazgatója. Ebben az állásban

Nae Dumitrescunak módjában lesz, nemcsak a magánoktatási ügyi osztály, hanem minden vezérigazgatóság aktáiba beletekinteni és már multból tudjuk, hogy ez mit jelent...

Nae Dumitrescu helyére N. S. Russu tanár kerül, aki idáig is a minisztériumban dolgozott, az inspektorátusi osztály vezetője volt.

Hogy teljesen tisztában legyünk azzal, hogy mit jelent Nae Dumitrescu új kinevezése, itt említnék meg, hogy a legújabb miniszteri reorganizálási tervek szerint a kultuszminisztériumból elveszik a színházi és művészeti reszortot és mint önálló vezérigazgatóságot beosztják a közoktatási ügyi tárca keretébe. És ez azt jelenti, hogy a színházi koncessziók kérdése fölött már Nae Dumitrescu fog dönteni... f. a.

Letartóztattak

két fizetéseketlen regáti kereskedőt.

(Az Aradi Közlöny bucaresti-i tudósítójának távirata.) Néhány nappal ezelőtt a regáti kereskedelmi életben óriási szenzációt keltett a jónévű bucaresti-i „Manassilian Freres” gabonaexport cég váratlan fizetéseketlensége. Szakkörökben ugyanis az utolsó pillanatokig hittek a több évtizedes vállalat rentabilitásában, amely köröket nyilván megtevesztette a cégnek az az eljárása, hogy közvetlenül a katasztrófa előtt is nagyobb mennyiségű gabonát vásárolt és azok ellenében rendes csekket állított ki.

Tegnapra azonban kiszült, hogy a cég kiutalásaira egyetlen bani bankkiedezet sincs s ezért többmillió lej károsodás érte az érdekelt kereskedőket, akik természetesen még a tegnapi nap folyamán megtették a feljelentést Kevork Manassilian és Onik Manassilian a cég tulajdonosai ellen, akiket több órán tartó kihallgatásuk után éjjeli 3 órakor a rendőrségen letartóztatásba helyezték és ma délelőtt az ilfovi ügyészségre szállították át. A vagyonszünetű cég tulajdonosainak egyik feljelentője maga a pénzügyi kincstár, amely néhány nappal ezelőtt hét millió lejről kiállított, azonban fedezetlen csekket kapott a cégtől annak hátralékos adójára.

Aljechin kapitulált?

Capablancát Kuba diplomáciai képviselőjének nevezték ki.

Buenos-Ayresből jelentik: Tegnap játszották le a világbajnoki mérkőzés harmadik játszmáját. Capablanca most fehér vezérgyaloggal nyitott. A játszma érdekesen alakult, de a 41-ik lépés után Capablancára előnyösebb helyzetben félbeszakították. Egy meg nem erősített hír szerint a játszmát tegnap este folytatták, de Aljechin pár lépés után kapitulált.

Kubából érkezik az az érdekes hír, hogy a köztársaság elnöke Capablancát Kuba diplomáciai képviselőjévé nevezte ki, hely- és beosztás nélkül. A kinevezés lehetővé teszi, hogy Capablanca államköltségen látogasson el az Európában és Amerikában rendezett nagy sakkversenyekre.

Aljechin kapitulálásáról elterjedt híreket megcáfolni látszik egy mai táviratunk, mely szerint a világbajnokságért folyó sakk-küzdelemben a negyedik játszma is eldöntetlenül végződött. Aljechin és Capablanca már hozzáfogtak az ötödik játszma lejátszásához.

H I R E K.

A ti nyaratok is szép...

Nem lehet letagadni: szeptember vége van, erősen sokadika, de azért még nem takar a hó el a benci tetőt, sőt... ma délelőtt 40 fok Celsius körül hűvösödött a hőmérő higanyoszlopa. A két kánikula után itt a késői harmadik és ez sem marad el semmiben két előző társa mögött. Az őszi kabátok visszakerültek a szekrényekbe, a vendéglőkben megint ingujban ülnek a nagyokat fújó férfiak, a nők pedig ismét gusztusos nyári áulatszóságokban libegnek a buváron és este a marosparti korzón, mely zümmögő reneszánszát éli mostanában. Napfény, kánikula, izzadás... nem panaszkodhatnak a vénasszonyok sem, akiknek tudvalevőleg most van a nyaruk.

A legnagyobb zavarban azonban megint a város leledzik. Szeptember elején ugyanis, tekintettel a hűvösebb időjárásra, téli álomra fektették a Neptunt és az ezzel kapcsolatos speciális aradi strandot. Megszűnt az ideális komp, a kabinosok bevonultak téli szállásukra, a kávéházi runatárba, csak néhány elkeseredett uszóbajnok hasította az uszoda vizét még a hűvös napokon is. Most azonban, hogy az Természet ilyen hevesen nyilvánítja meg szimpátiáját az élemedettebb koru nők iránt, nem tudják, hogy mit csináljanak. Kiadják-e a jelzőt, hogy „vissza az egész” és folytatódjék újra a strandon is a nyár, vagy pedig bojtöljék ezt a pár meleg napot így, hátha nem tart sokáig?... A publikum persze mit sem törődik ezzel a tétovázással. Vigan látogatja a kompnélküli strandot és tavaszi elánnal folyik a flörtölés a homokon. Negyven felé hajló nőket is lehet látni. Naja: ez az ő idejük: istenem.

De van más öröm is. Ezt is egy asszony sugta meg ma nekem, egy egész fiatal ugyan, de gondos háziasszony lehet viszont és egész diszkrét volt.

— Tudja — sugta mosolyogva — én nagyon örülök ennek az időnek.

— Ugyan, ugyan — csodálkoztam.

— Hát persze, maga csacsi. Képzelle csak mennyi fát sporolunk meg az Idén, ha így marad.

Megint csodálkoztam, de ezuttal ónagysága közgazdasági előrelátásán, ő pedig diadalmas volt és kacérkodva nézett fel a kék égre, mely rendületlen nyugalommal lehelt a ránk a szeptemberi kánikulát. Valahol megszűnt a fagyaltos csilingelt és üvöltözött, frissen barnára sült medik és ifjak kihívón hadomáztak fürdődresszeikkel, álmosan hangzott a déli harangszó, mire a hőmérő lejtében felfutott negyvenig.

Nem panaszkodhatok! A ti nyaratok is szép, ön idősb asszonyok!...

Fóthy Ernő.

— Incullet miniszter Aradra jön. Incullet egészségügyi miniszter holnap, kedden este Aradra érkezik Visoianu vezérigazgató kíséretében. A miniszter szerdán megtekinti az aradi egészségügyi intézményeket, azután a vezérigazgatóval együtt visszautazik a fővárosba.

— Bulgáriában kommunista diákokat ítéltek halálra. Filippopolisból jelentik: A törvényszék tegnap mondott ítéletet a kommunista összeesküvők pörében. Az összeesküvők legnagyobb része fiatalember és diák. A törvényszék kettőt halálra, hármat 15 évre, hármat 12 évre, hetet hét évre ítél, tízennégyet pedig felmentett. Az ítélet az ítélet kihirdetése után az Internacionálét énekelték és gyálázták a bíróságot.

— Niculescu főügyész visszatért szabadságáról. Niculescu Miklós főügyész visszatért nyári szabadságáról és ma átvette hivatalát. Itt írjuk meg, hogy a főügyész továbbra is csak reggel 8-9 óra között írja alá az ügyészégi büntetlenségi bizonyítványokat.

— Angheliescu Erdélybe jön. Bucurestiből jelentik: Angheliescu közoktatásügyi miniszter kedden este Erdélybe utazik, ahol meglátogatja a kolozs-, máramaros- és szatmármezei községeket, ahol az új iskolaépítkezéseket tekinti meg.

— Készül a vádirat a Monitorul Oficial sikkasztói ellen. Bucurestiből jelentik: A Monitorul Oficial-nál leplezett többmillió visszafizetés ügyében — mint ismeretes — néhány nappal ezelőtt már befejezték a vizsgálatot, amelynek során meglepő adatok merültek fel Falcoianuék büroossége mellett. Enescu vizsgálóbíró ma az ügyre vonatkozó összes iratokat az ügyésznek küldötte meg a vádirat elkészítése végett. Valószínűleg többrendbeli sikkasztás és közokirathamisítás büntette miatt emelnek védat Falcoianu Alexandru és Petcu Vasiliu ellen, akiknek további fogvatartását újabb harminc nappal hosszabbította meg az ilfovi törvényszék.

— Esperanto-kurzus kezdődik október hó elején a Iosif Vulcan polgári iskolában. Beiratkozni ugyanott minden csütörtökön este 7-8-ig és vasárnap délelőtt 10-12-ig.

— Megkezdődtek az előadások a budapesti egyetemen. Budapestről jelentik: A tudományegyetem előadásait ma megnyitották. A megnyitási ünnepélyen Finánczy, az új rektor nagyszabású előadást tartott.

— Életunt zádorlaci gazda. Jelentették az aradi ügyésznek, hogy Pinkar Ferenc zádorlaci gazdaember öngyilkossági szándékából az elmúlt éjjel felakasztotta magát. Tettét életuntségéből követte el. Az ügyész megadta a temetési engedélyt.

Angol trikó kelmeék KELL és KRAUSZNAL Arad.

— Kinában folyik a vér. Sanghaiból jelentik: Az elmúlt héten a déli csapatok a város környékén borzalmas mészárlást végeztek a kínaiak között. Ezeröttszáz kínai katonát öltek meg, mert az északiakhoz akartak csatlakozni.

— Házasságok. Pálossy Magdolna és Széles József házasságot kötöttek.

— Özv. Róth Hermanné szül. Engelhardt Szeres és Balog Árpád házasságot kötöttek. (Minden külön értesítés helyett.)

— A volt osztrák-magyar hadifoglyok ünnepik jötevőjüket. A volt osztrák-magyar hadsereg hadifogságot szenvedett tisztjei nagy ünnepiességgel fogadják október elsején Budapestén rev. W. Teerewissen amerikai ref. lelkeszt, aki annak idején akciójával és egy amerikai egyesület, az Y. M. C. A. segítségével mintegy 9000 osztrák-magyar hadseregbeli hadifoglyot szabadított ki faji és felekezeti különbségre való tekintet nélkül a szomorú fogásból. Teerewissen tiszteletére a volt hadifoglyok október 2-án Budapestén, 5-én Kecskeméten összejövetelt rendeznek. Október 8-án és 9-én Debrecenben három összejövetel lesz, azzal a céllal, hogy azokon a Romániában élő és érdeklődő volt osztrák-magyar hadseregbeli, hadifogságot szenvedettek is megjelenhessenek. Pécsen október 11-én tartanak összejövetelt a nemes szívlű pap tiszteletére a volt hadifoglyok.

— Szünik a gyermekparalízis-járvány. Bucurestiből jelentik: A gyermekparalízis betegsége teljesen szűnőben van. Újabb megbetegedés nem történt. Számos gyermek felgyógyult és elhagyta már a kórházat.

— A jövő héten megkezdik a csecsemők himlő elleni beoltását. A jövő hét szerdáján megkezdődik Aradon mindazon csecsemők himlő elleni beoltása, akik ez év január 1-től június 30-ig terjedő időközben születtek. Az oltás az I. kerületben a Iosif Vulcan iskolában délután 5 órakor. Csütörtökön ugyanabban az időben a II. kerületi Szent Péter-téri iskolában oltják be a kisdedeket, pénteken ugyanezen időben a III. kerületben az Oituz-iskolában, szombaton a IV. kerületben, az Hona-uccai iskolában, vasárnap pedig a ségai és gáji iskolában.

Leányka télikabátok nagy választékban a „VICTORIA” női confection d'vatházban Arad, a Dáciával szemben

— A város lakást ad az óvónőknek. A város vezetősége elhatározta, hogy azokat az óvónői lakásokat, amelyeket a tanfelügyelőség közben másoknak utalt ki, kiürített és azokban újra az óvónőket helyezi el.

— Törvényjavaslatok egész sora kerül a parlament elé. Bucurestiből jelentik: A kormány az első ülészak folyamán számos nagy fontosságú törvényjavaslatot terjeszt a parlament elé. Így elintézésre kerül a munkakodex, a büntetőtörvénykönyv reformja, az új polgári perrendtartás, a szesz-törvény, a minisztériumok reorganizálásáról szóló törvény és különböző agrárjellegű javaslatok.

— Előkészületek a latin sajtókongresszusra. Bucurestiből jelentik: A fővárosban nagy előkészületek történnek a latin sajtókongresszusra. Több külföldi újságíró már Bucurestibe érkezett.

— A CFR hétszázmillió adóssága. Bucurestiből jelentik: A kormány keresi a módokat, hogyan fizesse meg az államvasutak bel- és külföldi adósságát, amelynek összege 700 millió lej. Teodorescu vezérigazgató ebben az ügyben hosszasan tárgyalt Bratianu Vintilával.

— Román újságírók kulturdelutánja Aradon. Szombaton délután nagyszerű műsoros délutánt rendezett az erdélyi és bánági román újságírók egyesülete az aradi Kulturpalotában. A nívós műsort szép közönség hallgatta végig és lelkes tapsokkal honorálta a szereplők előadását. Elsőnek Cotrus Aron hírlapíró Erdély múlt és jövő sajtójáról beszélt értekezés. Utána Róna Dezső több énekkel aratott megérdemelt tapsokat. Majd Gutu T. nagy virtuozitással adott elő hegedűdarabokat, Mezey Zs. dr. precíz zongorakísérete mellett. Sok tapsot kapott Barbur Iris, tehetséges aradi urileány, szép szavatainak eredményeképpen. Szentgyörgyi Mária énekelt szépen több dalt és a műsort Csányi Mátyás önálló zongoraszámainak művészi interpretálása fejezte be.

Hogyan óvjuk gyermekeinket!

A veszedelmesen terjedő gyermekparalízis orvosilag megállapított terjesztői

LEGYEK.

Védekezzünk tehát ezen ártalmas rovar ellen!

Használjunk „SCHWAPP” mézes légyfagót!

Minden üzletben kapható.

— Leégett a déli Emilia gőzmalom. Dejrő jelentik: Tegnap reggel hat órakor az Emilia gőzmalom teljesen leégett. 102 vagon liszt pusztult el. A kár 25 millió lej. A malmot nemrég 5 és fél millió lejjel renoválták. Az Emilia-malom reggel hat órakor gyulladt ki. Már a kora reggeli órákban úgy a város, mint a malom tűzoltósága a tűz lokalizálásán fáradozott, mégsem lehetett az épületet megmenteni. A gőzmalom minden felszerelése, teljes áru-raktára, gépháza a lángok martaléka lett. Az oltás alatt több ember megsebesült. A hatóság vizsgálat megállapította, hogy nem történt gyújtogatás és a tüzkatasztrófaért nem terhel senkit felelősség.

— Lakástűz a Kölcsey-uccában. Ma este 10 óra után a Strada Ilarie Chendi (Kölcsey-ucca) 9. számú házban, dr. Goldzieher Albert, a Központi Takarékpénztár és a város zeneiskola igazgatójának lakásában, rövidzárlat következtében tűz ütött ki és meggyulladt a vezeték. Dr. Goldzieher és felesége nem tartózkodott otthon, csupán édesanyja és leánya. A tűz nagy riadalmat okozott, de a tűzoltók akik pár perc alatt megjelentek a helyszínen rövid idő alatt elejét vették a veszedelemnek. A kár jelentéktelen.

— Megvonják a színészekről az utazási kedvezményt. Bucurestiből jelentik: Lapedatu miniszter legújabb rendelkezése szerint a színészekről megvonják az ötven százalékos vasúti utazási kedvezményre jogosító igazolványt és ezután a színészeknek is teljes jegyet kell fizetniük. A kultuszminiszter eme rendelkezése súlyos csapás az erdélyi magyar színészetre, amelynek tagjai különösen most, rengeteget kell, hogy utazzanak. A kedvezményes utazás révén ez még megoldható volt, de ezentúl ez nem bírják majd viselni az igazgatók.

— Megőrült egy színész a szegedi Kaas-kávéházban. Szegedről jelentik: Pénteken éjszaka kínos jelenet játszódott le Szegeden a Kaas-kávéházban. A szegedi színház egyik fiatal színésze, Ötvös Aladár, illuminált állapotban tért be a kávéházba, ahol hirtelen sírgörcsöt kapott, majd minden átmenet nélkül énekelni és táncolni kezdett az asztalok között. Kollégái el akarták távolítani a kávéházból, de ekkor kést rántott elő és a színház egyik alkalmazottjához rohant, akit leszúrással fenyegetett. Mire a mentők megérkeztek, a fiatal színész rongyokká tépte le magáról a ruhát. Csak hosszú küzdelem után sikerült őt a mentőkocsiban elhelyezni.

— Dr. Biksz szabadságáról visszatérve, rendelését újonnan áthelyezett rendelőjében, Bulevardul Regele Ferdinand (Boros Béni-tér) 63. szám alatt ismét megkezdte.

— Megkezdődött a tanév az aradi katolikus gimnáziumban. Az aradi katolikus gimnáziumban a mai napon kezdetét vette az új tanév. Tegnap ünnepélyes Veni Sancte volt s ma már diákcsoportok igyekeztek reggel 8 órára a gimnázium épülete felé. A gimnáziumban tehát megindult újból a komoly munka.

— Themes városligeti tánciskolájában október 3-án új kolon kezdődik.

— Denifléa Hilda október 1-én újból megkezdte a zongoratanítást kezdők és haladók részére. Strada Bratianu 16.

— Az aradi magántisztviselők és kereskedelmi alkalmazottak pompásan sikerült népünnepélyt rendeztek tegnap délután az aradulnoui (ujaradi) Tündérbertben. Délután nívós műsoros előadást tartottak, utána pedig a késő éjjeli órákig vig hangulatban tánc kezdődött és a jelenvoltak a legfesztelebb hangulatban sokáig maradtak együtt. A mulatság jóvedelmét az egyesület megrokkant tagjainak felszélyezésére fordítja.

— H. Sziklay Gizzi Strada, Cercetasilor (Szent Pál-uccai) tánciskolájában október hó 3-án új kezdő táncolón kezdődik.

— Orvosi hír. Dr. Ujhelyi József sebész, urológus, a vese, hólyag, prostata és nemi betegségek szakorvosa szabadságáról hazakerkezett és rendeléseit ismét megkezdte.

— Meghívó. Azon igen tisztelt takarékbetétulajdonosokat, kiknek intézetünknel 20.000 lejen felüli betétjük van elhelyezve, tisztelettel felkérjük, hogy a f. hó 29-én, csütörtökön délután 6 órakor a bank helyiségében tartandó értekezleten megjelenni sziveskedjenek. Teljes tisztelettel Aradi Ipar és Népbank.

Poloskairtást, parkettaszurolást vállal
LOVASKAROLY
Str. Oltuz 111. (Illés-ucca). 4574

Az aradi kutyakiállítás díjai.

A földművelésügyi miniszter, a Foxterrier-Kennel Club és az állattenyésztési bizottság tüztek ki díjakat.

(Arad, szeptember 26.) Ma délelőtti rendelet érkezett Argetoianu földművelésügyi minisztertől az aradi prefektúrára, amely közölte az aradmegyei állattenyésztési ügyosztály vezetőjével, dr. Marta vármegyei főállatorvossal, hogy a minisztérium az október második aradi fajebkiállítás és róka-foxterrier versenyre 30 állami érmet és több oklevelet adományoz díjképen. A harminc érem közül 10 arany, 10 ezüst, 10 pedig bronz. Az érmeket és az okleveleket dr. Marta a rendelet értelmében átadta a kiállítás elnökének, Babescu Victor középiskolai igazgatónak.

A magas kitüntetésen kívül az aradi Foxterrier-Kennel Club is veretett 12 arany, 12 ezüst és 12 bronz érmeket a kiállítók jutalmazására és ezeken kívül még 30 oklevelet is fognak kiosztani az arra érdemesek között. A róka és foxterrier küzdelem kitüntettjei ezenkívül emyerik a megyei állattenyésztési bizottság által adományozott pénzjutalmat is, valamint a legjobb a 1927-es román bajnokságot.

A város elhatározta, hogy a klubnak október másodikán rendelkezésére bocsátja a Neptun-fürdőt, úgy, hogy a kiállítás ott fog lezajlani. A kiállítás után a fürdő, tekintettel a meleg időre, még egy hónapig marad nyitva.

S P O R T.

Magyarország—Ausztria 5:3 (2:2)

Budapest—Bécs 2:2 (0:1). — Jugoszlávia—Magyarország 5:1 (2:0).
Magyarország—Ausztria amatőrválogatott 4:2 (3:1).

Kitűnő napja volt a magyar footballnak! Négy porondra dobta legénységét Magyarország különböző elnevezések alatt és a négy küzdelem nem várt pompás és respektabilis eredményt termelt ki. Két győzelem, egy eldöntetlen és csak egy vereség! Magyarország régi riválisát, Ausztriát gyűrte le két esetben, a két főváros válogatottjai pedig döntetlennel végeztek. Az egyetlen vereség jugoszláv fronton érte a magyar színeket: Zágrábban súlyos vereséget szenvedett a magyar profi második garnitúra.

Magyarország—Ausztria 5:3 (2:2).

(Budapest, szeptember 26.) Magyarország: Weinhardt—Fogl II., Fogl III.—Fuhrmann, Bukovl, Vámos—Ströck, Takács, Holzbauer, Herzer, Kohut. — Ausztria: Saft—Soldatich, Blum—Schneider, Hoffmann, Geyer—Sieg, Gerchweidl, Jiszda, Horváth, Wessely.

A mérkőzésből megállapítható, hogy a kulturáltabb football az osztrákoké volt, de lelki kvalitásokban a magyaroké az előny.

Egyenként szemügyre véve a magyar játékosokat: *Bukovi* neve nyomul előtérbe. Nem túlzás, az ő nekilendülése adta meg a mérkőzés sorsfordulását. A *Fogl-pár* energikus ellenállását és a veszedelmes periodusok gondos elhárítását kell ezután említenünk. *Weinhardt* és egyben a többi Sabaria legények (*Holzbauer, Vámos*) általános meglepetésre nagy gyengeséget mutattak a többiek magyszerű formájához viszonyítva. *Kohut* és *Ströck* időnként a csatárkivitt irányítói voltak. *Kohut* előbb jött lendületbe, *Ströck* csak később vezetette rohamait, de mindkettő egyaránt érdemes a legmesszebbmenő dicsőre. — *Takács II.—Hirzer* viszonylagos kielégítő formájáról beszélhetünk csak, ugyszólván *Fuhrmann* is ez áll. — Az osztrákoknál *Soldatich* (az új Meisl-felfedezés), *Wessely—Horváth* duo érdemlik meg a kiemlést. A többiek hely-lyel-közzel elégitettek ki csak.

Goalsorrend: 1. félidő 11 perc: Horváth kiszökik, Fuhrmann nem éri el, mire hátulról gáncsol. A 18 méteres szabadrugáshoz Wessely áll fel s a kapura irányított erős lövése Weinhardt fölött becsuszik. Védhető goal! (0:1). A 14. percben Wessely élesen centeréz, Weinhardt a védhető labdáért kikut, ámde érthetetlenül csak kiüti, azt is gyöngén, amire aztán a befutó Siegl nagy erővel vágja a labdát a védelelül maradt kapuba. (0:2). A 20. percben Takács—Ströck rohamát már csak kornerre tudja szerelni Blum. Ezt Ströck mesterien irányítja a kapu elé, Kohut klugrik, éles fejesét a meglepett kapus kiüti, de éppen Takács elé, aki Blumtól szorongatva, térdével löki a labdát a hálóba. (1:2). A 28. percben Fogl II. labdájával Hirzer tör ki, Holzbauerhez passzol, aki váratlanul Kohutot szökteti tovább. Már-már reménytelennek látszik a helyzet, mert Kohut csaknem a kornervonalig sodródik. Am Soldatichotl üldözötve is minden erejét még egyszer beleadja és a renki-vül nehéz szögből lött labda csavart ivben a háló ellenkező oldali sarkába repül. (2:2). II. félidő 7. percében Weinhardt kirugását Holzbauer kapja, szökteti Ströcköt, aki a félpályánál a hibázó Blum mellett szédületes lefutással rohan el és a 16-os sarkáról küldött hatalmas lövése szinte láthatatlanul zug a kapu ellenkező sarkába. (3:2). A 16. percben Ströck kornerére Holzbauer ugrik s a labda máris hálóba csapódik. (4:2). A 24. percben Kohut átsiklik hátján, a rátámadó Soldatichot a feje felett játsza át, a hátvéd már hiába dobja vissza magát, mert Hirzer elérte a labdát, amit fordulásból hatalmas erővel lö a hálóba. (5:2). A 39. percben Fogl III. faultja miatt (Jiszda) büntető. A 16-os sarka mögött két-három lépésről lö Wessely kapura, a labda alig látszik veszélyesnek és Weinhardt futva is elfoghatná a lapos lövést. A kapus azonban dermedten áll a helyén és a labda a kapuba tövében akadálytalanul ér hálót. (5:3).

Prince Cox higgadtan löl vezette a meccset.

Jugoszlávia—Magyar profi válogatott 5:1 (2:0). A magyar csapat túlzott győzelmi hangulatban utazott el Zágrábba, ahol váratlanul oly ellenfelet kapott, amelyet jó formában is aligha győzött volna le. A jugoszlávok győzelme tehát megérdemelt volt. A magyar csapatban a halvesor csődöt mondott. Kripkót ki is kellett cserélni. Wilhelm II. jött be helyette és ő lötte az egyedül magyar goalt is.

Budapest—Bécs 2:2 (0:1). A nyitott játékkal mindkét csapat csalódást keltett. Valentik (11-ből) és Kimsztler a magyar goal-szerzők.

Magyarország—Ausztria amatőr válogatott 4:2 (3:1). A magyar amatőrfootball megőrizte Ausztriával szemben verettségét. Babrik, Sopornyai, Reinhardt és Elbogen a magyar goal-lövők.

Három új rekord.

Románia ezévi atlétikai bajnoksága. — Általában kielégítő eredmények.

(Bucuresti-i munkatársunk távirata). Románia ezesztendel atlétikai bajnokságai ezuttal Bucurestiben kerültek lebonyolításra. Jó rendezés, nem valami népes mezőnyök, de általában jó eredmények és három új rekord jellemzi a versenyt. Különösen kitűnik Péter TAC 200 méteren felállított, nemzetközi viszonylatban is kiváló 22.2 mp.-es ideje. A kétnapos verseny eredményei a következők: 100 m. Bajnok: Péter, TAC 10.8 mp. 2. Albrich, Olympia. 3. Harzeu, Sportul Stud. 200 m. Bajnok: Péter, TAC 22.2 mp. orsz. rek. 2. Virgil, Stad. Rom. 3. Velceanu, Kinizsi. 400 m. Bajnok: Schächter, Makkabi Cernauti 52.2 mp. 2. Virgil, Stad. Rom. 3. Wild, Minerul. 800 m. Bajnok: Kabáth, AAC 2 p. 02.3 mp. 2. Velcovici, Stadiul. 3. Wild, Minerul. 1500 m. Bajnok: Kabáth AAC 4 p. 24 mp. 2. Velcovici, Stadiul. 3. Janculescu, Stadiul. 5000 m. Bajnok: Petrescu, Stadiul 16 p. 46.6 mp. orsz. rekord. 2. Nacea. 3. Sirbu, Stadiul. 10.000 m. Bajnok: Petrescu, Stadiul 36 p. 50.2 mp. 2. Scheirich, TAC 36 p. 53.5 mp. 3. Sirbu, Stadiul. 110 m. gátfutás. Bajnok: Alberich, Olympia 16.5 mp. orsz. rekord. 2. Nacsu, Coltea. 3. Anastasiade, Stadiul. 400 m. gátfutás. Bajnok: Virgil, Stadiul 61.8 mp. 2. Alexandrescu, Stadiul. 3. Anastasiade, Stadiul. 4×100 m. staféta. Bajnok: Olympia Brasov 45.2 mp. 2. Sportul Stud. Olympiai staféta. Bajnok: Stadiul Roman, idő nincs. 2. Kinizsi. 3. Olympia. Magasugrás helyből. Bajnok: Péter, TAC 141 cm. 2. Constantinescu, Stadiul 136 cm. 3. Henisch, Olympia 130 cm. Távolugrás helyből. Bajnok: Hönig, Olympia 249 cm. 2. Fischer TAC 269 cm. 3. Tomescu, Unirea Braila 266 cm. Magasugrás. Bajnok: Russu, Coltea 180 cm. 2. Stefan, Coltea 175 cm. 3. Panajott, MSE 170 cm. Távolugrás. Bajnok: Stefan, Coltea 657 cm. 2. Fischer, TAC 649 cm. 3. Milhancsics, Jahn 646 cm. Hármasugrás. Bajnok: Panajott, MSE 1293 cm. 2. Hönig, Olympia 1286 cm. 3. Stefan, Coltea 1255 cm. Rudugrás. Bajnok: Titz, Olympia 327 cm. 2. Georgescu, Kinizsi 327 cm. 3. Csegezy, Olympia 296 cm. Súlydobás. Bajnok: Fritz, Coltea 1334 cm. 2. Coste, Kinizsi 1310 cm. 3. Kravatzky, UDR 1138 cm. Diszkoszdobás. Bajnok: Popp, Coltea 3935 cm. 2. Spolarich, Minerul 3770 cm. 3. Corcan, TAC 3533 cm. Gerelydobás. Bajnok: Rottmann, Olympia 5067 cm. 2. Dobanu, Dragos Voda 4856 cm. 3. Onciul, Stadiul. Kalapácsdobás. Bajnok: Bodea, Coltea 4050 cm. 2. Kravatzky UDR 2490 cm. A bajnokságok közül tehát a Coltea és Olympia ötöt, a TAC hármat, az AAC kettőt, a Makkabi és MSE egy bajnokságot nyert.

DOUGLAS FAIRBANKS-SAL
D
DON X.
N
X.
DOUGLAS FAIRBANKS-SAL
Csütörtöktől az APOLLOBAN.

Bajnoki start Aradon.

Az AAC fiataljal legyőzték a Gloria-CFR-t. A Hakoah kiesett az I. osztályból. — Kinizsi Timisoaraal derby-győztes.

(Saját tudósítónktól). Start volt a bajnokság üzemében végre Aradon is. Az AAC—Gloria-CFR-mérkőzéssel kapcsolódott be Arad a bajnokság vérkeringésébe és meg kell állapítani a bírálóknak, hogy a bajnoki debü várakozáson felül sikerült. Ahol elhagytuk nyárelőn a sportot, a bajnokságot, nem sok élvezetet találtunk benne. Most azonban valóban meglepően felljávult sportban volt részünk és végre elismerően irhatunk az aradi sport bajnoki beköszöntőjéről. Eredmények:

AAC—Gloria-CFR 2:1 (0:1). Őszintén szólva, nem várt eredmény, bár a játék menete teljesen az AAC győzelmének realitását igazolta. Az AAC fiataljai szépen játszottak és lelkesen, a Gloria nagy-nagy csalódást keltve és megerősítése (Barbu II.) nem hozott eredménybeli hasznot, bár az állítólag igazolatlanul szereplő Barbu II. egyénileg kielégítő mutatót az új színekben és az egyetlen Gloria-CFR-goal is az ő érdeme. — Az AAC-ból a fiatal erőkből álló csatársor keltett meglepetést, lendületes és veszélyt rejtő játéka révén. Kovács és Zsiga az AAC gólszerzői. Bíró: Burdán.

Vointa-Victoria—Hakoah 4:0 (2:0). Selejtező. Az a csapat győzött, amely jobban belefektült a játékba és nagyobb lélekkel favorizálta a győzelmet. Carabel (2), Tolán, Rutkai a gólszerzők. Bíró: Burdán.

O Az AMTE győzött a nv. Törekvés felett. AMTE—nv. Törekvés 2:0 (1:0). Értékes győzelem. A két csapat találkozása ezuttal nélkülözte a várt nivót és meg lehet állapítani tavalyi bajnokságukról, hogy formája ugyancsak megremegtetheti híveit. Stoffa, Ladics rugták a goalokat. Bíró: Manea.

O AC-Jiul—Sibiu válogatott 8:2 (5:2).

O A timisoaraal derby. Kinizsi—TAC 2:0 (2:0). A Kinizsi volt mindvégig jobb. Egyik csapat sem játszott kompletten. Wetzler lőtte a goalokat. Bíró: Nicolaevici.

O Erdélyi és kisebb bajnoki meccsek. Cluj. KMSC—RMS 3:1 (2:0). Haggibbor—CFR 0:0 — Oradea. NAC—Egyetértés 2:0 (0:0). — Targu-Mures. MTK—MSE 2:1 (1:0). Timisoara. Banatul—Kadima 1:0 (0:0). Rapid—UDR 3:2 (3:2). — Brasov. Hargita—Brasovia 2:1 (0:0). CFR—BMTE 2:1 (0:0). — Aradkerület II. oszt. bajnokiak. Fronterea—Intelegerea 3:1 (1:1). Tricolor—Victoria 5:0 (1:0). Juventus—Sparta 8:1 (3:1). Wacker—Banatul-meccs a Banatul későn érkezése miatt elmaradt. **III. bajnokság Aradkerületben.** ATE—Gloria 2:2 (1:0). Hakoah—Unirea 3:1 (1:0). Tricolor—AMTE 3:2 (2:0). — Szövetségi díj Aradkerületben. Gloria-CFR—AAC 7:1.

O Magyar Kupa. Bástya—Budai 33-as 4:1 (1:1). Blau II. (2), Weiglhofer, Wohl, illetve Ticska a gólszerzők.

O A Vasas eldöntetlenül végzett Szubotícán. Vasas—SZAND 1:1 (1:0). Méltó ellenfelek küzdelme. Jellinek, azaz Kovács rugták a goalokat.

O A budapesti MAC kétnapos nemzetközi atlétikai versenye. Budapestről táviratozza tudósítónk: A német Peltzer és Hoffmeister indulása adott nemzetközi jelleget a MAC kétnapos atlétikai versenyének, amelyen Peltzer kettős összecsapása Barsyval, valamint Hoffmeister diszkoszerezménye és Szepes új gerelydobás rekordja a kiemelkedők. Eredmények: Első nap. 200 m. gátfutás, I. oszt.: 1. Dénes (MAFC) 26.2 mp. (jó idő). 2. Ferenczy (MAFC) 26.2. 3. Várkonyi BBTE), akinek ide-

Erzsébet Mozgó BEN-HUR

Ma, kedden nincs előadás. Szerdán, csütörtökön, péntek estig bezárólag

Felkérjük a t. közönséget a délutáni előadások látogatására, hogy az esti nagy tolongás elkerülhető legyen. Az előadások d. u. 4, 7/10 és 10/10 órákor a teremben és szén idő esetén 8 órákor a kerthelyiségben is.

A tulajdonos lehetővé kívánja tenni, hogy ezt a páratlan világszenzációt mindenki megnézhesse, miért is ez a rendezés a rendezés helyéért kerüli vetítésre!

jét nem mérték. Egynegyed angol mfd. síkfutás, I. oszt.: 1. Dr. Peltzer (S. C. Preussen, Stettin) 49.1 mp. 2. Barsi (BBTE) 50 mp., országos rekord beállítva. 3. Sugár (KAOE) 50.6 mp. 10.000 m. síkfutás: 1. Németh (MTE) 35 p. 09 mp. 2. Majorossi (ESC) 35 p. 11.6 mp. 3. Hrenyovszky (MAC) 35 p. 42.4 mp. Diszkoszvetés, 5-ös csapatverseny. 1. MAC 36.86 m. átlag. (Egri 4150, Darányi 3770, Farkas 3626, Szücs 3496, Stauch 3419). 2. BEAC 36.12 m. átlag. 3. BBTE 33.71 m. átlag. Távolugrás (válogató verseny): 1. Püspöky (MAC) 694 cm. 2. Farkas (MAC) 667 cm. 3. Tass (KEAC) 649 cm. 4. Somfal (MAC) 590 cm. Távolugrás, 5-ös csapatverseny: 1. MAC 636 cm. átlag. (Püspöky 694, Farkas 667, Tasi 615, Képegy 605, Farkas Gy. 603). 2. FTC 604 cm. átlag. 3. BEAC 574 cm. átlag.

Másodnap. 100 yardos síkfutás: 1. Rózsahegyi (MAC) 10.2 mp. 220 yardos síkfutás: 1. Hajdu (FTC) 22.6 mp. Egy ang. mfd. síkfutás: 1. Gyulai (Debrecen) 4 p. 24.4 mp. (ország. rek.) 2. Szerb (MAC) 4 p. 24.8 mp. 3. Belloni (MAC) 4 p. 25 mp. Mindhárom eredmény igen respektabilis és a 2. és 3. helyezett is rekordon belül futott. 800 m.: 1. Peltzer (S. C. Preussen, Stettin) 1 p. 53.6 mp. 2. Barsy (BBTE) 1 p. 56 mp. Magasugrás: 1. Késmárky (BBTE) 182 cm. Rudugrás: 1. Karlovics (MAC) 365 cm. Súlydobás: 1. Darányi (MAC) 14 m. 36 cm. Diszkoszvetés: 1. Hoffmeister (német) 46 m. 78 cm. 2. Marvalits (MAC) 43 m. 29 cm. Hoffmeisternek csak ez az egy dobása sikerült. Gerelyvetés: 1. Szepes (MAC) 62.18 m. (ország. rek.) 2. Gyurkó (FTC) 60.08 m.

A Népszövetség elfogadta a leszerelési javaslatot

Az ülészak legjelentősebb határozatát egyhangulag elfogadta a teljes ülés.

Genfből táviratozzák: A népszövetségi közgyűlés mai teljes ülésén folytatták a leszerelési vitát. Az olasz, norvég, jugoszláv és perzsa delegátusok beszédei után a közgyűlés egyhanguan elfogadta a nyolcadik népszövetségi közgyűlés legnagyobb jelentőségű határozatát: Ausztria és Franciaország kombinált leszerelési javaslatát. Az elnök lelkes eljenzéssel mellett köszönte meg a leszerelési osztály távozó vezetőinek működésüket és az ülést bezárta.

sel leirták. Az egyik betétes bejelentette, hogy tőle az utolsó napokban vett fel a Szerb Takarékpénztár 2000 dollárt. Végezetül a betétesek abban állapodtak meg, hogy szeptember 28-án megjelennek a törvényszéki csődbejelentési igazolás tárgyalásán, hogy a csődválasztmány megalakításánál Sas dr. és Kun dr. ügyvédekre adják le szavazataikat.

Legényszöktető Putifárné

Egy aradmegyei 43 éves özvegyasszony elszöktetett szülei házából egy 19 éves legényt.

(Arad, szeptember 26.) Különös és érdekes történetről kaptunk ma hírt, amely egy aradmegyei községben folyt le és amely arról tesz tanuságot, hogy nem veszett ki a romantika a szerelem terén, legfeljebb csak maga a cselekmény játszódik le mostanában másképp, mint régen. Azelőtt a legény szöktette meg a leányt, most az asszony szökteti meg a fiatal legényt. Dudics Veron 43 éves özvegyasszony is így tett. Voronoff nélkül is fiatalnak érezte magát és beleszeretett béreslegényébe a 19 éves Balla Fedorba. A legény szülei megtudták a dolgot és hogy a fiu „el ne romoljon” — hazavitték magukhoz. A gazdag és molett özvegy azonban nem hagyta annyiban a dolgot. Vasárnap szent ünnepén áthajtott a másik faluba a fiu szüleihez, erélyesen kézenfogta a legényt, felrakta a kocsiá és elhajtott vele haza. A szülők másnap elmentek fiuk után az özvegyhez, de Veron asszony eltűnt otthonról szerelmesével együtt. Azt hiszik, hogy valamelyik erdei kunyhóban húzódtak meg, hogy ne találják meg őket és még nagyobb legyen a — romantika. A fiu szülei valószínűleg feljelentést tesznek az erélyes 43 éves asszony ellen személyes szabadság megsértése címén.

Egy bankbukás kulisszatitkai.

A timisoarai Szerb Takarékpénztár betétesei az igazgatóság szabadlábban levő tagjai ellen is eljárást követelnek.

(Timisoara (Temesvár), szeptember 26.) A csődbejutott Szerb Takarékpénztár betétesei tegnap délelőtt a Palace-kávéház külön szobájában értekezletet tartottak, hogy közös eljárásban állapodjanak meg érdekeik biztosítására. Az értekezleten számos betétes és több ügyvéd vett részt s azon rendkívül érdekes kulisszatitkok kerültek nyilvánosságra a bukott pénzügyi intézet büntetőgazdálkodásáról. A betétesek nagyrésze épen ezért azt kívánta, hogy nemcsak a külföldre szökött igazgatók, hanem az itthon levő büntetőjogi felelősséggel tartozó igazgatósági tagok ellen is lépjenek fel, másrészt pedig követeljük, hogy a betéteseknek a csődválasztmányban is biztosítsanak helyet. Ezután a pénzügyi intézet „apróbb” szabálytalanságait teszik szóvá és Sas dr. ügyvéd elmondja, hogy Rajna-Rosenthal nagyobb összegű személyes dollártartozásait az év végén, novemberben, ceruza-megjegyzés-

Szenzációk

a budapesti Kék Egér mulatóban.

Szendrey Irén táncosnő a nyílt színpadon megőrült. — Két ballerina ugyanakkor megmérgezte magát. — Az egyik nő Eskütt Lajos miatt akart meghalni.

(Az Aradi Közlöny budapesti tudósítójának távirata.) Nagy szenzációja volt tegnap este a Kék Egér mulatónak. Szendrey Irén, aki nemrég tért vissza olaszországi turnéjáról és ünnepelt táncosnője a mulatónak, hirtelen megőrült. A színpadon tört ki rajta a táboly és a közönség körében rémületes pánik tört ki. A szerencsétlen táncosnőt sikerült a kulisszák mögé vezetni, ahol dühöngeni kezdett és letépte magáról ruháit és betörte az összes tükröket és ablakokat. A mentők csak nehezen tudták megfékezni a dühöngőt, akit az angyalföldi tébolydába szállítottak.

Ugyanezen az éjszakán egy másik megdöbbenést keltő szenzáció is történt a Kék Egérben. Sváb Piri és Szücs Lenke, a lokál sztárjai, veronállal megmérgezték magukat. Mindketten szerelmi bánatukban követték el az öngyilkosságot. Szücs Lenke a panamista Eskütt Lajosnak volt a barátja. Levelében azt írja, hogy nem tudja elviselni, hogy imádjotta ma is a börtönben ül. Mind a két öngyilkost a Rókus-kórházba szállították.

DON X.

DON X.

DON X.

DON X.

DON X.

DON X.

csütörtöktől az Apollóban

DOUGLAS FAIRBANKS
legszenzációsabb filmje

28-tól Urániában szerdától

Fejnélküli lovas

Harry Piel. Harry Piel.

Tudja Ön mi az a FORTUNA?

Olcsó bevásárlási forrás köz női és gyermek szövetruhák lakó-
lás ruhák és kőtények beszerzésére. Új és régi kabátok nagy választékban.
Mérték utáni rendelések 24 óra alatt kő. Arad, Str. Col. PIRIOI 5-
szünek. FIGYELEM A CIHRE! (Színház hátsó bejáratával szembe.)

KÖZGAZDASÁG. Elkészült az új vámtarifa.

A hasznos iparágakat védő tarifa január 1-én lép életbe.

(Az Aradi Közlöny, bucuresti tudósítójának távirata). Az új vám-tarifa 600 árucikkre vonatkozólag már elkészült. Jelenleg a textilipari cikkek illetékein dolgoznak. Az új tarifa protekcionista jellegű

lesz, védelmébe veszi a hasznos iparágakat, de nem védi a parazita iparágakat. A vám-tarifa karácsony után kerül a parlament elé és valószínűleg januárban lép életbe.

Zürichben 3.22 a lej.

Helyi valutaárak. (Szeptember hó 26.)
Kitűzések: Berlin 38.70, Amsterdam 65.25, Newyork 162.25, London 791, Páris 6.38, Milanó 8.87, Prága 4.82, Budapest 28.45, Zágráb 2.86, Bécs 22.92, Zürich 31.35. — Áru: Márka 38.50, holland forint 65, dollár 160, angol font 790, francia frank 6.38, olasz lira 8.80, cseh korona 4.80, pengő 28.41, dinár 2.80, osztrák schilling 23, svájci frank 31.30. — Pénz: Márka 37.50, holland forint 63, dollár 158, angol font 780, francia frank 6.30, olasz lira 8.70, cseh korona 4.70, pengő 28.25, dinár 2.70, osztrák schilling 22.80, svájci frank 30.70. — Irányzat: üzletellen.

Bucuresti-i tőzsdezárlat. (Szept. hó 26.)
Kitűzések: Páris 6.35.50, Berlin 38.52, London 787, Milanó 8.85, Newyork 161.50, Zürich 31.25, Prága 4.79.50. — Valuták: Napoleon 645, német márka 38.25, leva 1.20, török lira 0.84.50, angol font 782, francia frank 6.40, svájci frank 31.15, olasz lira 8.85, dinár 2.85, dollár 160, osztrák schilling 23, pengő 28.50, cseh korona 4.80.

Zürichi tőzsdenyitás. (Szeptember hó 26.)
Berlin 123.60, Amsterdam 207.95, Newyork 518.68.75, London 25.24, Páris 20.35, Milanó 28.27.50, Prága 15.37.12, Budapest 90.70, Belgrád 9.13.25, Bucuresti 3.22.50, Varsó 58, Bécs 73.10.

Zürichi tőzsdezárlat. (Szeptember hó 26.)

Berlin 123.62.50, Amsterdam 207.95, Newyork 818.70, London 2524.62, Páris 20.35.25, Milanó 28.28.50, Prága 15.37, Budapest 90.75, Belgrád 9.13, Bucuresti 3.22, Varsó 58, Bécs 73.10.

= A pénzügyminiszter óvatoltat. Bucures-tiből jelentik: A pénzügyminiszter felkérte a Banca Nationala igazgatóságát, hogy óvatolja meg a Manisalian Freres gabonaexport-cég csekkait, amelyeket bankgaranciával az illetékek fedezésére letétbe helyeztek. A csekkek végösszege 8620 font, amelyek azonban csu-pán az államkincstár javára szólnak.

= Több külföldi kölcsönajánlatot tettek a kormány-nak. Bucures-tiből jelentik: A kor-mánynak több külföldi kölcsönajánlat van a bir-tokában és most vizsgálja felül ezeket. Valószí-nű azonban, hogy a Németországgal rövidesen megkezdődő tárgyalások előtt nem dönt a köl-csönügyekben. Az erdélyi városoknak tett köl-csönajánlatokkal maga Bratianu Vintila foglal-kozik intenzíven.

Rádió-műsor.

Kedd, szeptember 27. Wien. 20.05. Elfelejtett ope-rettslágerek. — Pozsony. 17.45. Hangverseny. — Zá-gráb. 17. Jazz-band. — Milano. 20.45. Operaelőadás. — Boroszló. 20.15. Stefan Frenkel hegedűhangversenye. — Prága. 20.10. Kamarazene. — London—Daventry. 21.40. Tarka est. — Leipzig—Stuttgart. 19.30. Operaelő-

adás. — Frankfurt a. M. 18.30. Operaelőadás. — Róma. 17.45. Hangverseny. — Berlin. 20.30. Zenekari hang-verseny. — München. 21. Esti hangverseny. — Buda-pest. 9.30. 12. és 15. Hírek, közgazdaság. 17.15. Cigány-zene. 20.15. Régi operettárák. 22.30. Gramofonhangver-seny és tánczene.

Felelős szerkesztő: RÉTHY JÓZSEF.

Cenzura Prefectura Judetului.

Intézetek, diákok és szülők figyelmébe!

A legnagyobb választékban és legjutányosabb árakon szerezhetőek be:

előírás szerinti intézeti szövetek, sapkák és hozzávalók

Arad legrégebbi cégénél

Schäffer Henriknél

Bulevardul Regina Maria No. 25. (Bing-ház).

FIGYELEM! Állami tisztviselők és szabó-mesterek 5% engedményt kapnak. Engross vételénél nagyobb kedvezmény. 4556

1044 Gyártja: „POLYCHROM“ Festék-, Lakk- és Vegyészeti Gyár R.-T. ARAD. Állandó szaktanfolyam tényezőknök.

Gábor

fiunevelőintézet

BUDAPEST, VI., Munkácsy-u. 21.

Bejáró és bennlakó-, elemi-, polgári-, reál-, gimnáziumi és kereskedelmi iskolai tanulók számára.

PROSPEKTUS!

UTLEVELEKRE ÉS EGYÉBB HIVATALOS IGAZOLVÁNYOKRA

FÉNYKÉPET

a legjobb kivitelben, gyorsan és mérsékelt ár mellett a

FOTORADIO

FÉNYKÉPÉSZET KÉSZIT.

Str. Consistoriului és Str. Mărăsesti (Batthyány és Kossuth-u.) sarkán. 5025

No. G. 2017—1927.

PUBLICAȚIE DE LICITAȚIE.

In baza deciziei judecătoria rurale Buteni No. de mai sus cojoace cuprinse in favorul lui Steinberger Maritiu pentru suma de lei 4000 capital, interese de 14% dela 15. Iunie 1926. spese stabilite până in prezent se vor vinde la licitație publică in Șebiş in ziua de 30. Septembrie 1927. la orele 3 p. m.

Buteni, la 9. Septembrie 1927.

Popescu m. p. portărel.

5135

Maculatura papir 5 kgros osomagokban kapható az Aradi Közlöny kiadójában.

Tüzifa Tüzifa Tüzifa Tüzifa Tüzifa

TÜZIFA!

közvetlen termelőktől vagon tételekben jutányos áron kapható!

KORNIS

ZSIGMOND és MARTON

tüzifatermelők Arad (Acsev.-palota.)

Tüzifa Tüzifa Tüzifa Tüzifa Tüzifa

FAJTISZTA

merino rambouillette birka

eladó dr. Éles Béla és dr. Éles Géza bokszei gazdaságában és pedig:

tenyészkos (1½—4 éves) 17 darab
tenyészanya (2—4 éves) 270 darab
tokiyó és Idel úr — 98 darab

Bővebbet úgy aradi központi irodán Str. Románului 2, mint gazd. intézőségénél helyszínén Bocsig (posta, telephon és vasut állomás.)

Butorműhely részére

művezető egyszersmind szabász,

elsőrangú erő, keresztetik. Szabad lakás biztosítva. — Komoly ajánlatok:

Hubbes J. és Fia cégnek

Brasov (Brassó), Hosszu-uca 151. sz. olmozdák. 5133

Kiszolgáló leány ügyes és 3—4 középső iskolát végzett fiu Bogyó harisnyaüzlet Str. Eminescu 13.

Üvegezést és képkaratozést leg-olcsóbban vállal: FEKETE üvegkereskedő Arad, Strada Mărășești No. 8. (v. Kossuth-u.)

Nagy famegtakarítás szabadalmazott folytonos ZSIGUCZI-féle kályhánál.

A fűtőtechnika esodája! Számos elismerő levél és hivatalos szakvélemény bizonyítja jóságát és 50% tüzelőanyag megtakarítását. Megtakaríthatók a kályhák a kályhák.

HAMMER ZSIGMOND és FIA Üzletében Arad, Bulevardul Regele Ferdinand No. 27. (Boros Béni-ter.)

Hirdetmény.

Néhai Stavrovits pékmes-ter Strada Remus 9. (Virág-uca) és Strada Paguba házai ma, 27-én dél-után 3 órakor a törvényszéki palota 44. számú szobájában bíróság elár-vezetnek. 5158

Párisi modellek, köppen- és ruhajudonságaim megérkeztek. Noszky Károly női szabó Arad, Bulevardul Regina Maria No 10. 5136

Őszi és téli, női és gyermekfelöltő és kabát újdonságok megérkeztek:

Női felöltők 1000, gyermekkabátok 600, szövetruhák 650 lejtől kezdve. Kérném áruházaomat vétel kényszer nélkül megtekinteni és személyesen meggyőződni utólagos ellenőrzésről. Angol és francia szalonok.

Julia PLESZ Gyula

központi női és gyermekruha nagyáruház ARAD, Str. Colonel Pirlol No. 5., a színház hátsó bejáratával szemben. Tessék a címet jól megjegyezni!

Bosszuságot, időt és pénzt

takarít meg, ha külföldre való utazása előtt utitervéhez szükséges mindennemű felvilágosítást 0.10 r. beszeréz díjmentesen a

Hálókocsi Társaság (Wagons Lit) menetjegytudójában Arad, Bul. Regina Maria 13. (Központi Takarékpénztár épülete.) — TELEFON: 5-84.

Párisi modelljeim és divatlapjaim megérkeztek. MALTRY M. Arad, Strada Gen. Grigorescu (Tabajdi K. ucca) 4

APRÓ HIRDETÉSEK.

AZ APRÓHIRDETÉSEK DÍJÁT SZAVAK SZERINT SZÁMITJUK. Minden szó hétköznap 4, vasárnap 5 Lej, vastagabb betűvel 8, illetve 10 Lej. A legkisebb hirdetés ára 10 szög hétköznap 40, vasárnap 50 Lej. A vastagabb betűvel kiadványt szavak aláhúzódnak. Az apróhirdetéseket előre kell fizetni. A kiadóhivatal fenntartja magának a jogot, hogy az olyan apróhirdetés szövegét, amely eredeti alakjában nem közölhető, megváltoztassa. Hirdetéseket délután 3 óráig veszünk fel. Csak válaszbélveggel ellátott kérdésközlésre válaszolunk. Ajánlatok, jelzés levelek továbbítására megfelelő postabélveggel csatolását kérjük. A kiadóhivatal telefon száma 151. A hirdetésekre vonatkozó felvilágosítást a kiadóhivatal adja meg.

LEVELEZÉS.

Száradt, vöröszegény és gyöngy gyermekelnek adunk a hideg évszak beálltával **EGGER EMULSIOT**, mely a legjobb oszlamájólól készült. Kapható minden gyógyszerárban és drogueriában. 4-28

ALKALMAZÁS.

TAKARITÓLEÁNY és főzőnő egész napra felvétetik október 1-re Str. Capitán Ignat (Kana-ucca) iskolába. 5108

JÓ kádársegéd felvétetik. Cím az Aradi Közlöny kiadójában. 5139

INTELLIGENS német kisasszony egész vagy félnapra jobb állást keres. Cím az Aradi Közlöny kiadójába kérek. 5141

TANULÓLÁNYOKAT felvesz nőruha divatszalon. Str. Consistoriului 40. II. e. 5147

GYERMEKTELEN házaspár házmesteri alkalmazást keres. Ardelean. Str. Alba Julia 15. 5144

LAKÁS.

BUTOROZOTT szobát teljes ellátással, lehetőleg külön bejárattal keres tisztviselő. Ajánlatokat „Október 1.” jellegre az Aradi Közlöny kiadójába. 5150

Különbejárati

parkolás, csinosan butorozott szoba teljes ellátással a város központjában KIADÓ.

Cím az Aradi Közlöny kiadójában. 5126

VÉTEL ÉS ELADÁS.

NEW-HUDSON Birmingham, villághírű motor-kerékpárok raktáron Magyarinnál. Arad, Str. Románului 5. 4477

FÉRFI TÉLIKABÁTOK ÉS RUHÁK, ebédülőszőnyeg. Bösendorfer salongifüggő zongora, Yost és Schmidt-premier írógépek, komplett Pallas lexikon, íróasztalok, antik szalonok, antik szekrény, asztalok, székek, divánok, kis Singer gép, gyermekkosci, gyermekjátékok, stoffok, függönyök, asztalneműk, dísztárgyak, garzon háló, kredencek, fotelok, festőállványok, képek, irodai szekrények stb. eladók. Salgóné, Str. Consistoriului (Batthány-u.) 12., I. em. jobb. 1000

VALÓDI francia malligantok és használt, tókarban levő transport hordók eladók. Weisz Mórinnál, Pancota. 5079

KIVÁLÓMINŐSÉGŰ szilvavalkvár kapható Weiszberger Sámuel utóda cégnél. Bul. Regina Maria 13. 5094

ANTIK és modern butorokat, műtárgyakat, antik poharakat, márkás porcellánokat, antik sálakat, használt butorokat, szőnyegeket, szervizeket, férfi ruhákat, fehérneműket, stb. bizományba veszek, azok magas árban való gyors eladásáról gondoskodom. Salgóné, Str. Consistoriului 12. (Batthány-u.) I. em. jobb. 1000

GOERZ fényerős lencsésű 18x24 fényképezőgép eladó. Cím az Aradi Közlöny kiadójában. 5151

SZŐLŐPRÉS felső nyomású, alig használt, igen olcsón Kovács Soma és Társa Arad. 5156

MACULATURA PAPIR 5 kgros csomagokban kapható az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 500

Férfi szövetelek és szabó kellekek feltűnő olcsó árak me lett.

Welsz Ármin Arad, Piata Avram Iancu (Szabadság-tér) 18 1000

CSERÉP 253 sz. duplafalcos, vörös, legjobb minőségű, legjutányosabb árban és kedvező feltételek mellett

Pollak Sándor gőztéglagyárban Aradon, textilgyár mellett. 1028

Ha venni, eladni akar, hirdetést adjon fel hamar! Rendkívül olcsó az ára — negyvennyolc lejt tesz kockára

OKTATÁS.

GYORS- és gépirótanfolyamra állandóan lehet jelentkezni Császár Irógép vállalatnál. Str. Alexandri. (Salacz-ucca) 5. Telefon 393. 5113

ELLÁTÁS.

BUTOROZOTT szoba két fiatalember részére teljes ellátással kiadó. Cím az Aradi Közlöny kiadójában. 5138

KÜLÖNFÉLÉK.

KÖLCSÖNKÖNYVTÁR (Kerpel-féle) állandóan bővül a legkiválóbb újdonságokkal. 4654

Ventilátor készülékek, zseblámpák, Dura elemek legolcsóbban
VARGA & ROSENFELD
villamossági vállalatnál ARAD, Központi szálló mellett.
Csillár raktár! Telefon 808.

Bőr, szövet női és férfi keztyűk, legjobb, legolcsóbb, legnagyobb választékban

Ludovic Steinhübel

fabrika de manusi si banda, Arad, Str. Alexandri 1. (Salacz-ucca) 1080

KEZTYŰK tisztítása és javítása. 728

HIRDETMÉNY.

A Măderat (magyarádi) hegyközség ezennel közhírré teszi, hogy ez évben a szüret október hó 6-án kezdődik. 5137

Antistia Promontorială.

Judecătoria rurală Chişineu-Criş. Nr. 3133—1927.

PUBLICAȚIUNE DE LICITAȚIE.

Subsemnatul delegat judecătoresc aduc la cunoştinţă generală, că în cauza văd. lui Pecherle Mihai repr. de dr. Ioan Codreanu avocat pentru 8540 lei și acces. în urma decisiunii judecătorești rurale Chişineu-Criş Nr. 4488—1926. mişcătoarele cuprinse pe cale execuțională siliată la 1. August 1927. și evaluate în preț de 17000 lei și anume 25 mm. grâu, 1 vițel, 1 cal roșu, 1 cocie cu osii de fer se vor vinde prin licitație publică, care se va ține în comuna Talpoș la 1. Octombrie 1927. oarele 3 d. m. în baza §-lui 170. din legea LX. 1881.

Chişineu-Criş. la 15. Septembrie 1927.

Olariu, delegat judecătoresc. 5135

TÚZIFA

wagontéleibon, ölszámra és aprítva, valamint

FASZÉN

le olcsóbb napi áron állandóan kapható:

KORHIS TESTVEREKNÉL, ARAD.

Telefon 501, 355, 90, 320, 1046

Egyszoba konyhás

belvárosi lakás modern háló buccerrel, elköltözés miatt, sürgősen eladó. Megbízott: 15208

Györffy „Mures” irodája Str. Unirei 13

Gallérokak

legszebben

mos és fényez

Knapp Sándor

kélmefestő és vegytisztító vállalata Arad. Felvételi-üzlet: Str. Bratlanu No. 11. (Weizer J.-u.) — Intézet: Str. Ep. Radu No. 10. (Magyar-ucca.) Saját ház. — Vidéki megbízások gyorsan és pontosan elkészítettek.

Egy jömenetelű cukrászda

teljes felszereléssel, más vállalat miatt

eladó. 514

Cím az Aradi Közlöny kiadójában. 5014

Muzsai József

Arad, a színházzal szemben.

Őszi és téli árjegyzék:

LEJ.

Iskola öltöny 1600

Férfi öltöny tiszta gyapja 1750—

Férfi öltöny div. színekben 2450—

Sötét kék és fekete öltöny 2750—

Őszi felöltő 1950—

Ujster double la. 2450—

Fekete téli kabát szőrme 2650—

sál gallérral 2200—

Fregoli raglán 850—

Bőr kabát minden színben la. 4600—

Mérték szerinti szabóság!

Nagy posztó raktár!

Szőnyegek, függönyök, sezlontakarók, ágy- és asztalterítők, matracgradli, butorkelme nagy választékban „MERCANTIL” divataruházban (ezelőtt Pick Ernő és Társa) Arad, Bul. Regina Maria No. 18.

Vizum nélkül kedvezményes vasúti jeggyel utazhat Budapestre. Igazolvány kapható Sándor Ferenc könyvkereskedés vizumok nélkül Arad, Bul. Regina Maria No. 10. 5149